

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24.—
pol leta 12.—
četrt leta 6.—
na mesec 2.—

v upravnistvu prejemam:
celo leto K 22.—
pol leta 11.—
četrt leta 5.50
na mesec 1.90

Izšla vsak dan sveder izveniški nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka volja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25.—
pol leta 13.—
četrt leta 6.50
na mesec 2.30

za Nemčijo:
celo leto K 30.—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35.—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v prtiličju levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo). Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Arbanaška pobratimija.

Dunaj 10. aprila.

Pred par dnevi se je vršilo na Dunaju zanimivo zborovanje. Visoka naša aristokracija, birokracija in generaliteta so si dale pri grofu Harrachu rendezvous v silno važni politični zadevi. Ko bi morali ugibati, kaj da je povzročilo ta shod izvoljenec bogastva, vpliva in moči, bi nam bilo težko.

Toliko je pri nas politične nesreče, nedostatkov in pregrehe, toliko socialnega, gospodarskega in narodnega zla, da bi ne vedeli povedati, kateri pereči in nujni avstrijski zadevi bi naj posvetil aeropag plemenitnikov svojo pozornost in zastavil silo svojega velikanskega vpliva ter moč svoje brezmejne patriotične požrtvovalnosti. Poročila o zborovanju teh odličnjakov pa nam pravijo, da so knezi, grofi in baroni, generali in sekcijški šefi ustanavljali v svoji patriotični navdušenosti — društvo za pospeševanje Albanite. Sprejemali so resolucijo, v kateri izrekajo viteški Arnavtom svoje bratske simpatije in s pomočjo nekaterih paradnih Židov, ki so trepetali ponosa, da smejo s Schwarzenbergi, Dietrichsteini in Windischgraceti sedeti pri isti mizi, so organizirali »gospodarski odsek«, ki bo podpiral menda potrebne narodne albanske voditelje in junake, kakršni je prosluli Derviš Hima, ki je skupno z našim starim znancom baronom Chlumeckym igral spirituala najnovejših arbanaških bratov.

V dolgih dobah trpljenja slovenskih narodov, v časih politične in gospodarske depresije, ob priliki, ko je na pogubno škodo države zavladalo na Hrvaškem Čuvajevo trinoštvo, se »stebri« države niso zganili, knezi Schwarzenbergi in grofi Harrachi se niso nikdar udeležili kakega zborovanja, da bi bili izrekli svoje bratske simpatije zatiranemu narodu. Le ranjeni albanski orel je omehčal njihova patriotična srca in z veseljem zapisuje svoja imena pod nakaznice, katere bodo izstavili židovski, v »gospodarski odsek« povabljeni bankirji in borzižanci. Ko je resrečna jugoslovanska raja, kri od krvi milijono-

nov avstrijskih državljanov trpeja neznozne muke pod turškim jarmom in arnavtskim roparstvom, takrat se Windischgraceti niso čutili brate makedonskih revolucionarjev, plemenito srce se je vzpenjalo marveč ogorčenosti nad nesramnimi bandami komitejev in upornikov. Arbanaški upor pa občudujejo, čutijo se sorodne z banditi arnavtskih gora, ki so tekom okupacije vršili vse čine zahrbtnega in zločinskega upora proti zmagujoči armadi osvobodilcev. Občudujejo Esad pašo, ki je kot turški oficir prelomil zapriseženo zvestobo svoji zastavi, umoril svojega vojaškega predstojnika Riza pašo ter izdal svojo turško domovino, razobešivši na skadrski trdnjavi arnavtsko zastavo. . . . Bivši vojni minister Schönaich ploska činom, ki jih mora smatrati vsak oficir za najgrša in najnečastnejša dejanja. . . .

Aristokratsko zborovanje v Harrachovi palači nam kaže, da je politična zaslepljenost gotovih krogov dospela na vrhunec. Za vsako ceno proti slovenskim balkanskim državam in do brezumne skrajnosti za Albanijo, tak je sedaj princip, s pomočjo katerega upajo naši oficijalni politiki in državniki uvesti novo avstrijske politike na Balkanu. Za ceno penetration pacifique v Albanijo, o kateri sanjajo ti politiki, so pripravljeni naši patriotje žrtvovati vse dosedanje zveze in stike s slovenskimi balkanskimi državami. Niti primera z golobom in vrabcem tukaj ne velja, kajti da bo goloba snedla Italija, to vemo že naprej, naši gospodarski stiki n. pr. s Srbijo pa niso — vrabec. S politiko, kakor jo nadaljujejo ti krogi, pridemo do sklede, kjer bodo kosti in ničesar drugega.

Vedno jasnejše postaja, kako malo utemeljena je bila ideja, da je ustanovitev avtonomne Albanije vitalni interes naš avstrijske monarhije. Velikanska kopica argumentov, ki so jih nanizali naši oficijalni politiki, se je razblinila v prazen nič in ostalo je le še saj nekoliko podprto načelo, da je avtonomna Albanija Avstriji potrebna kot protiutež proti prejakim slovenskim balkanskim državam, zlasti proti Srbiji. Dunajski list »Die Zeit« pa se je danes spravljal uspešno tudi na argument ter ga pobil s historičnim dokazom, da se

narodnostna država, kakršna je Avstrija, ne more zavarovati proti mogočim nevarnostim, grozečim ji od narodnih držav, s politiko protiuteži, temveč le čim večjega približevanja in prijateljstva. Mi lahko pristavimo, da je pri dejanskih razmerah ideja protiuteži tudi brez ozira na historične in politične protidokaze neizvedljiva, kajti avtonomna Albanija, kakor so jo ustvarile velesile, se je sevrnila v državo, s katere pomočjo bodo dale uresničiti sanje naših velikoalbarskih politikov.

Edino pametno in trezno bi bilo torej, da se končno obrnemo zopet v smer, katere nam obeta boljše sode, kakor pa ponesrečene albanske spekulacije. Zborovanje naših aristokratov nam žal dokazuje, da hočemo postati bratje Arnavtov in ne prijatelji Srbov in Bolgarov. . . .

Pri tej priliki naj se na kratko dotaknemo tudi več ali manj osebnega spora, ki se je pojavil v zadnjem času med dvema slovenskima bodočima profesorjema. O sporu bi ne kazalo pisati, da se ga ni polastilo tudi nemško časopisje, ki se trudi angažirati del naprednih Slovencev za albansko vprašanje v smislu oficijalne dunajske politike. Predvsem je pač primerno, konstatirati, da je slovenska javnost tozadevna dr. Rostoharjeva izvajanja v »Napredni Misi« in kar jim je sledilo v listu »Union«, z redko solidarnostjo odklonila. Okoliščine, v katerih se je vršila polemika, niso niti pripustile, da se zavrnejo Rostoharjeva izvajanja o vitalnem pomenu avtonomne Albanije za Avstrijo s popolnoma stvarnega stališča. Da bi nam Srbija kot jadranski sosed zaprla Adrijo, uničila Trst ter nas pognala v nemško vazalstvo, je trditev, ki se da opravičiti le z neznanjem dejanskega položaja in političnih razmer, kajti nikdo ni zahteval od Avstrije, da si da od Srbov zapre izhode iz Jadranskega morja in vprašanje Valone bi se bilo rešilo tudi brez avtonomne Albanije. Končno pa, kdo garantira Avstriji, da ji baš s pomočjo Albanije ostane Adria odprta? Ali vemo že naprej, da bo albanska politika tako avstrijska, kakor so besede iz našega dispozicijskega fonda dotiranih tržaških kongresistov? Ni marveč verjetnejše, da nas bo albanska Valona kmalu bolj

skrbela, kakor bi nas srbski Drač, ker bo Italija imela v Albaniji dokaj lažje delo, kakor pa bi ga imela v Srbiji. Seveda, ako bi znala naša politika gojiti med Avstrijo in Srbijo zavest prijateljstva in sorodstva! Avtonomna Albanija je torej vitalnega pomena le za zgrešeno dosedanje avstrijsko politiko napram slovenskim balkanskim državam.

Dr. Rostohar je ostal med nami edini Albanec in menda tudi edini, ki verjame gorostasnosti svojih konkluzij, katere potapljajo avstrijsko Slovanstvo v nemškem morju, ako se ne postavi ob bok dunajskim državnikom in torej tudi njihovim najnovejšim zaveznikom, aristokratskim bratom arnavtskega plemena.

Kadar pride spoznanje, takrat bo morda prepozno. Že svoj čas smo izrazili bojazen, da se trudi naše diplomacija v potu svojega obrazazatuje, nam škodljive interese. Bomo videli, ali ostanejo naši Schwarzenbergi tudi takrat svojim albanskim pobratimom verni, kadar se bodo Ismail Kemal, Derviš Hime, Feik beji e tutti quanti vozili mesto na Dunaj — v Rim.

Germanstvo in Slovanstvo.

Govor nemškega državnega kancelarja o bodočem boju med Germanstvom in Slovanstvom, je v avstrijsko mislečih krogih na Dunaju napravil jako mučen vtisk. Ogromna večina nemškega časopisja pač ni črhnila niti besedice o tej napovedi, a to samo kaže, da je dunajskemu časopisju avstrijski interes zadnja briga in nacionalni boj prva stvar. — Oglasila pa se je veloficiозна »Information« in ta ugovarja odločno nemškemu kancelarju, češ, da je storil Avstriji skrajno slabo uslugo. List pravi: Bethmann - Hollweg je govoril o možnosti boja med Slovanstvom in Germanstvom. Kako se je moglo kaj takega zgoditi! Kaka čustva je g. Bethmann - Hollweg razdalil! Proklamiral je strašno eventualnost ostrega nasprotja med Germanstvom in Slovanstvom in na panslavistično gibanje odgovoril z inavguriranjem pangermanskega gibanja! G. Bethmann - Hollweg je avstro - ogrski monarhiji, v kateri živi razen Nem-

cev tudi na milijone povsem lojalnih Slovanov, storil pravo medvedjo uslugo. Ali se je to namenoma zgodilo? Ali je bilo potrebno, vzeti zvezi med našo monarhijo in med Nemčijo čisti interesni značaj in razviti nevarne nacionalne probleme, ki morajo v najostrejši obliki motiti itak teške razmere v parlamentu, v delegaciji in celo v deželnih zborih? Pri vsem spoštovanju do kancelarja nemške države moramo to imenovati grob pregrešek zoper takt, ki zna nasprotje med Nemci in med Slovani poostriiti. Za monarhijo je sodelovanje Nemcev in Slovanov eksistenčni pogoj, ki se ga ni dotakniti, če ne nastane katastrofa. S tega stališča moramo odkrito in pošteno priznati in z največjim poudarkom izjaviti, da se mora misel na konflikt med Germanstvom in Slovanstvom v politiki naše monarhije pobijati in zavreči. Na naše veliko obžalovanje je g. Bethmann - Hollweg ne samo napeljal vodo na mlin itak mnogoštevilnih nasprotnikov zveze z Nemčijo (dr. Krafa preigrani klavir!) in dal panslavistični agitaciji navidezno legitimno podlago, nego je zadel to, kar pomeni za našo monarhijo notranje utrjenost, red, mir, da, še več, obstanek in življenje. Ekspozija g. kancelarja niso čitali samo na Dunaju, nego tudi v Pragi, v Lvovu, v Zagrebu in Sarajevu! Ali je na to mislil? Ali so balkanske homatije tudi hladne politike, med katere smo doslej šteli g. Bethmann - Hollwega, pripravile ob mirnost in zmernost? Menda ne storimo slabo, če svetujemo grofu Berchtoldu, naj ne zamudi nobenega dne in naj kot poklicani zastopnik Avstro - Ogrske, torej tudi naših lojalnih Slovanov, izreče pametno, pomirjevalno in pojasnilno besedo. — Tako »information«. Grof Berchtold si pa zahtevano pametno, pomirjevalno in pojasnilno besedo lahko prihrani. Vem, da so dunajski oficijozni krogi razburjeni, ker jim je Bethmann - Hollwega odkritost štrono zmešala, a jeze se samo zaradi te odkritostnosti, ker je nemški kancelar to povedal, kar sicer tudi na Dunaju mislijo, pa se ne upajo priznati, nego zdaj z umevno nevoljo taje.

LISTEK.

Vrnitev.

Črtica v dialogu.
(Dalje.)

Mara: Liza, bog s tabo! Kaj vendar počneš? Sedi in govori! Kdo, praviš, da se vrne?

Liza: Kdo? Ali nisi razumela? Moj mož, moj dober, zlati mož! Oh! (sklene roke in se zamisli predse).

Metod: Da, tetka! Moj očka! In ostane vedno pri nas! In meni bo kupil sabljo in konjička!

Mara (maje z glavo in strmi predse).

Liza (se smeje): Oh, kašna si ti! Ali ti je zmrznila vsa dobra volja? Ali si se pozabila smejati? Ali pa mi mogoče celo zavidaš moje srečo?

Mara (pogleda jo osupla): Srečo naj ti zavidam? Oh, naj ti pride v vas, velika do nebes, draga moja! Samo veselila se bom s teboj!

Liza: A zakaj se ne veseliš, zakaj ne rajša? Sladka moja draga!

Metod: Tetka, veš, in očka mi bo tudi kupil nov plašček in knjigo s podobami, vse, kakor ima Sedlarjev Andrej.

Mara: To je lepo, Metod, ali poznaš svojega očka?

Metod: Ne poznam ga, ali mamica pravi, da je dober gospod, in da ima zlato verižico.

Liza (se smehlja): Da, Metod! Mara: Kako praviš, da je bilo? Pisal ti je? Ernest?

Liza: Glej, tu je pismo! »Ljuba in mila« mi pravi! Ah, moj prekrasni, moj dober mož, kako sem ti hvaležna! Nocoj ima priti, zato sem povabila tebe in Hano na majhno večerjo, da se bomo skupaj z njim veselile.

Mara: Zato si me povabila? Liza, Liza, vem, zakaj si me povabila! Ti se ga bojiš!

Liza: Oh, da si upaš tako govoriti! Pred možem naj bi me bilo strah! Lepa je ta, ha - ha - ha! Ali slišiš, Metod, kaj govori tetka?

Metod: Slišim, a se tudi meni tako zdi.

Liza: Tudi tebi? Sinko, ali se ne bojiš? (Se siloma zasmeje in si začne brisati oči.) Ne bom tajila, da mi je nekako tesno, in sladka groza me obhaja, ali to je le vsled pričakovanja, pomisli, kako dolgo se že nisva videala!

Mara: Res, koliko je že, kar ne živita skupaj?

Liza: Koliko? Takoj ti povem! Dve, tri, o, Božiču so bila štiri leta! Uh, cela večnost! Samo tega ne razumem, kako sem mogla živeti brez njega, ki je tako dober.

Mara (maje z glavo, se smehlja): No, da bi bil tvoj mož svetnik, tega ravno ne moreš trditi.

Liza (ji skoči v besedo): Svetnik, svetnik! Zakaj bi moral biti ravno svetnik! Ali bil je dober in krasen mož, samo jaz nisem znala ravnati z njim.

Mara: Nikar, moja draga! Saj mi je znano, koliko si trpela, kako je pil, se vlačil z vlačugami, kako te je pretepal.

Liza: Ni res, ne govori tako, saj pred otrokom ne! Veš, jaz sem bila kriva, da je bil takšen! Nisem ga poznala, nisem mu pustila nič razvedrila in zabave, zato si jo je vzel sam. V obupu se je spozabil, oh, jaz — neumnica.

Mara: Ne, ne, ti si bila dobra.

Liza (ji znova preseka besedo): Saj vem, kako je bilo! Zdej sem se izmudrila, in nič več nočem biti jaz vzrok njegovi nevolji. Pomisli, štiri leta — sama z otrokom! Koliko skrbi in dela!

Mara: Grdo je s teboj napravil!

Liza: Ne delaj mu krivice! Ah, saj je tako krasen! Ne govoriva o tem, kaj ne, Metod? Pogledaj, kako je tožen in nesrečen! — Ne, ne, sinko, saj ni res! Tvoj očka je dober in lep gospod.

Metod: Ali je res, mamica? Bojim se ga!

Liza: Nič se ne boj! Oj, to bo veselo, ko pride, to se bomo smejali in rajali! Haj - sa - sa, raj - sa - sa! Glej, Mara, miza je že pripravljena! Vince v kozarčih, in petelinček v

loncu! To bo pojedina! Tu boš sedela ti, tu na častnem sedežu — moj prekrasni, moj dober mož, a tu — vis-a-vis — bo sedela Hana. Kako da je ni tako dolgo?

Mara: Ura je že osem odbila, mogoče je ne bo.

Liza: Ne, ne, mora priti! Skoči, Metod, in pogledaj na ulico, ali že gre Hana?

Metod: Mene je strah nocoj.

Liza: Strah! No, pa nama povej, kako znaš pesmico! Stopi naprej in se prikloni tetki, kot da je tvoj očka.

Mara: Metod, nič naj te ne bo sram!

Metod (vzdigne počasi glavo, stopi pred Lizo in se priklone):

Očka mili, ti si lepa najina radost, oj, ostani, bodi vedno naš premili gost!

Mara: Dobro, dobro, Metod! Jako lepo si se naučil!

Liza: Kaj ne? Pameten je naš sinko!

Metod: Oh, potem dobim gotovo sabljo in konjička. (Trkanje na vrata, v hrušču nihče ne sliši.)

Liza: Seveda, dragec! In plašček tudi!

Mara: V resnici zasluži.

Metod (ploska in skače): Vse bom imel, kot Sedlarjev Andrej! (Vrata se odpro, vstopi Ernest tiho in oprezno.)

3. prizor.

Prejšnji, Ernest (nekoliko zanemarijen lahkoživec, oduren, sirov.)

Liza: Tak boš hodil, kot baronček.

Metod: Rajsasa — rajsasa! (Se hoče zavrteti, zagleda očka, zakriči in se skrije k Lizi. S plahim glasom): Očka!

Mara (ga zagleda): Jezes, jezes!

Liza (drhti, se stisne na stolu): On je! (Tiho in boječe): Ernest!

(Vsi so plahi in osupli, brez besed.)

Ernest (obdrži klobuk na glavi, roke v žepih): Ali je to pozdrav? (Jih motri ostro.) Prej so noreli kot maškare in zdaj se ne gane nihče! A — ste se me prestrašili — slaba vest?

Liza (preinaga osuplost): O ne, nikakor! (Vstane.) Metod, pozdravi očka! (Mu hiti nasproti.) Moj dragi mož! moj krasni, moj dragi! (Ga skušaj objeti, on jo potiska v stran.)

Ernest: Ne maram nikakih laži! Nič! Nič, stran! Kaj ste govorili poprej, vse hočem vedeti, vse! Povej!

Liza: Oj, predragi moj! Pričakovali smo te in se radovali.

Ernest (se zopno zasmeje): Pričakovali in se radovali!

(Dalje prihodnjik.)

Albanski šovinizem.

Pod tem naslovom je priobčila včerajšnja »Die Zeit« ta - le znameniti članek:

»V sedanjem času se širi v naših zgornjih regijah nekaj albanski šovinizem. C. kr. ali c. in kr. uradnik in patrijot je sicer k sreči prost šovinizma. Šovinizma ene izmed narodnosti, bivaločih v Avstro - Ogrski, ne more imeti, ker se čuti vezanega, da je kot avstrijski uradnik in patrijot v vseh narodnih stvarih objektivni, ali kakor nekateri pravijo, »brezspolen«, avstrijski šovinizem pa ne more obstajati, ker Avstrija ni narodnost.

Toda šovinizem mora biti. Če ga drugi imajo, tudi mi nečemo svojega šovinizma pogrešati.

In našli so ga!

Albanski šovinizem je isti, o katerem misli c. kr. in c. in kr. uradnik in patrijot, da si ga sme dovoliti.

Albanija je mahoma postala za nas častna točka in malik.

Stari, izsušeni hemeroidniki, osmrtni aristokratski ignoranti so Albanijo napravili za svojo srčno stvar.

Po njihovem okusu se sme opso-vati vsak v Avstro - Ogrski živeč, cvetoč in napredujoč narod, samo ne Albancev, ki žive že dvatisoč let, ne da bi se razvijali, ki so podjarmljeni od tujcev, ne da bi se osvobodili, samo o teh predpotopnih Albancih se ne sme izpregovirati nobena zla beseda.

»Ničvreden je narod« itd. — nam pa bi moralo biti vse čast tujega naroda, albanskega, za katerega nam žrtvujemo sto in sto milijonov našega denarja in stotisoče naših vojakov.

Tisti, ki tako govorijo, niso nobeni sanjači — zato jim od prirode nedostajajo toplotne in fantazije. Pač pa se predstavljajo kot hladno računajoče realne politike.

Albanija je, — pravijo ti politiki — življenjskega pomena za avstro - ogrsko monarhijo, ker je ta država, ki se ima šele ustanoviti, protitežje za privlačno moč, ki jo imajo neodvisne jugoslovanske države ob naših mejah na Jugoslovane, živeče v naši monarhiji. Ker so te jugoslovanske države, zlasti Srbija, postale vsled balkanske vojne močnejše, je albansko protitežje proti njim še potrebnejše, kakor kdaj prej. Nekaj je na tej teoriji.

Privlačna sila Srbije na naše Jugoslovane mora naraščati z vojaškimi in diplomatskimi uspehi Srbov in Črnogorcev.

Samo ideja, da bi mogla Albanija proti temu tvoriti protitežje, je napačna.

Predvsem že zategadelj, ker je Albanija veliko premajhna, da bi mogla tvoriti protitežje proti obema srbskima kraljevinama.

Srbija in Črna gora sta v balkanski vojni toliko pridobili na prebivalstvu in ozemlju, kakor velika bo v najugodnejšem slučaju bodoča Albanija. Vrhutega je saj Srbija razmeroma dobro konsolidirana stara država s poljedelstvom, trgovino in obrtjo, z armado in z vsemi drugimi pripomočki moderne kulture, kakor so železnice, ljudske, srednje in visoke šole, poštni uradi, brzojavne žice, ceste, dočim nima usmiljenja vredna, uboga, zaostala Albanija prav ničesar od tega, nič, čisto nič, niti cest ne, da, niti abecede za svoj jezik.

Z Albanijo pričeti konkurenco proti Srbiji, je blazno početje. Vsa ideja protitežja je neumnost!

Ker so Albanci narodni nasprotniki Srbov, zato naj se ž njimi zvezemo, da s tem zmanjšamo privlačno silo obeh kraljevin na naše Jugoslovane!

Če bi to bilo pametno, bi morali takoj spreminiti vso našo zunanjo politiko.

Da bi oslabili privlačno moč Nemčije in Nemcev v Avstriji, ki je vse-kakor večja, kakor privlačna sila Srbije na Jugoslovane, bi se morali zavezati s sovražnikom Nemčije, torej s Francijo, ter Nemčijo zasledovati z našo mržnjo.

Da bi zmanjšali privlačno silo Romunske, nemara tudi večje kakor ona Srbije, bi morali tudi proti Romuniji nastopiti z ognjem in mečem in iskati primerne protitežje.

Naša zunanja politika, ki je, od-govarjačoč značaju narodnostne države, obenem tudi notranja politika, je v lepih časih ustavnih in drugih eksperimentov dejansko sledila temu stremljenju: spremljala je ustanovitve nemške države in nekaj časa tudi njen, zavidanji vreden razvoj z neprikritim strahom pred njeno privlačno silo ter celo iskala slovito »protitežje« v Franciji.

Končno pa so se naši državni-ki le prepričali, da mora edino prava politika narodnostne države, stremiti za tem, da pritegne Nemčijo nase in s tem prepreči, da le - ta pritegne nase naše Nemce.

Enako načelo se je v manjšem razmerju uveljavilo tudi napram Romunski.

To načelo mora veljati tudi za Srbijo!

Albanski šovinizem, ki sedaj straši v gotovih, večno nazadnjaških glavah, spominja na francoski šovinizem, ki se je lotil po l. 1866. marsikatega izmed avstrijskih patrijotov.

Temu šovinizmu se bodo prav tako nekega lepega dne smejali, potem pa pozabili nanj, kakor so pozabili na francoski šovinizem.

Vojna na Balkanu.

Blokada črnogorske obali.

Poveljnik mednarodnega bro-dovja pred črnogorsko obalo je iz-dal 10. t. m. sledečo obvestilo, da se prične blokada črnogorske obali:

Izjavljam, da se prične blokada obali od pristanišča Bara do izliva reke Drina. Blokada se prične dne 10. aprila 1913 ob 8. zjutraj ter se razteza ob obali med 42° 6' in 41° 6' severne širine in obsega vsa pristanišča, zalive in izlive rek ter velja za ladje vseh držav. Vse ladje, ki se nahajajo v teh krajih smejo tekom 48 ur zapustiti te vode tedaj do 12. aprila ob 8. zjutraj. Lastnoročno da-no na ladji King Edvard dne 10. aprila 1913.

Za Skader.

Vesti o kompenzacijah Črni gor-i, če odstopi od Skadra, ne marajo utihniti in dobe vedno bolj konkret-no obliko. Govori se celo že, da se je tudi konferenca veleposlanikov že bavi-la s tem vprašanjem. To vest si-cer dunajski diplomati dementirajo, vendar je zelo verjetna. Gotovo pa je, da so se velesile s tem vpraša-njem že bavile.

Iz Rima prihaja vest, da naj do-bi Črna gora, če se odreče Skadru, rodovitne pokrajine na desnem bre-gu reke Bojane in brezobrestno po-sojilo, s katerim naj se te pokrajine kultivirajo. Kralj Nikolaj pa zahteva poleg teh pokrajin tudi še Sv. Ivan in ni izključeno, da bo to pristanišče tudi dobil. Med tem je bilo obstrle-jevanje Skadra ustavljeno in zdi se, da se bo v par dneh tudi skadrski zadeva rešila.

Solun in Silistrija.

V dunajskih diplomatskih kro-gih se govori, da se zavzema ta Fran-coska in Rusija za to, da dobi Grška Solun, med tem ko se nagiba Angle-ška bolj k stališču trozveze, ki hoče dati Solun Bolgarski kot odškodni-no, da prepusti Silistrijo Romunski. Anglija podpira to svoje naziranje s tem, da naglaša, da je Solun narav-no pristanišče Makedonije.

Iz Bukarešte pa prihajajo vesti, da se je konferenca veleposlanikov v Petrogradu zedinila, da naj pripa-de Silistrija Romunski, kljub temu pa, da se je trozveza zavzela za to, da naj dobi Romunska tudi kos črno-morske obali, pa se države trojnega sporazuma za to niso mogle odločiti. V Bukarešti so mnenja, da se bo Bol-garska brezpogojno uklonila zahtev-am velesil in to tembolji, ker bo do-bila drugod teritorialne kompenza-cije.

Zopet laži in hujskanje.

Takozvana »Albanische Korres-pondenz« si da baje iz Skoplja brzo-javiti, da Srbi v zavzetih albanskih pokrajinah strahovito divjajo proti Albancem. Vest ni samo popolnoma neverjetna, marveč nosi direktno pečat laži. Brzojavka pravi, da kol-jejo Srbi v Skoplju, Djakovici in Pe-či Albance, kakor živino in da so Sr-bi zlasti kruto nastopili v Kabašu pri Prizrenu. V Djakovici in Peči silijo mohamedance in katoličane, da pre-stopajo v pravoslavno cerkev. Pre-tepajo jih z mokrimi vrvmi tako dol-go, da so pripravljeni prestopiti in da obljubijo, da ne bodo nikomur pripovedovali, da so le prisiljeno pre-stopili. Srbi groze Albancem tudi, da jim bodo pomorili otroke. Kljub te-mu pa Srbi Albancem ne dovolijo, da bi se izslesili.

Štajersko.

Uradništvo na spodnještajerskih deželnih bolnišnicah. Iz Maribora nam pišejo: Poročali ste že, da je imenovan kanclist tukajšnje deželne bolnišnice g. Jožef Stegnar za oskrb-nika deželne bolnišnice v Rotten-mannu na Zgornjem Štajerskem in da pride na njegovo mesto g. Golob iz Slovenjgrada. Kdor pozna razme-re v štajerski deželni službi, ve, da se deželni odbor tema imenovanje-ma ni mogel izogniti, ker so bili dani vsi predpogoji. A gotovim nemškimi listom ne da žilica miru in začeli so

te dni pisati, kako se godi Slovincem dobro v štajerski deželni službi, kako se jih protežira in kako naglo ter imenitno napredujejo! Poznamo take-le tožbe: Kadar se da Slovincu, kar je krvavo zaslužil, še vpije Ne-mec, da se godi njemu »krivica in da se Slovincu protežira! Obenem pa trde nemški listi, da je po zaslugi de-želnega odbornika Robiča vse urad-ništvo na spodnještajerskih bolnišni-cah poslovenjeno. Tako neresnično trditve pa moramo odločno zavrniti. Na Spodnjem Štajerskem imamo 5 bolnišnic, a samo na eni, ki bo prej-kotne najmanjša (v Slovenjgradcu), je Slovenec oskrbnik na štirih pa Nemci in nemčurji. Od pisarniškega uradništva pa sta menda samo 2, re-ci in piši dva, ki se imata pogum ka-zati Slovence, vse drugo pa je nem-ško in nemškutarsko, četudi morda nosi slovenska imena. Take so fak-tično razmere in tisti, ki bi se imeli pravico pritoževati, so Slovenci, ne pa Nemci! Pritoževati se nad preve-liko energijo bolniškega referenta v štaj. deželnem odboru, g. Robiča, menda ne bo povoda. Ravno Nemci so lahko veseli, da jim tako prizana-ša, kajti če bi bil vzel že davno že-lezno metljo v roke, ne vemo, kako bi se godilo gotovim nemškim bolni-ničnim oskrbnikom, o katerih so bile včas v »Slov. Narodu« zanimive re-či. Priporočali bi zato g. Robiču, naj bi si zaslužil sloves slovenizatorja in krutega zatiralca nemških bolnišni-čnih oskrbnikov na Sp. Štajerskem. Kajti tega žalostnega poguma ven-dar ne bodo imeli nemški deželni od-borniki, da bi držali ljudi, ki ne raz-ločujejo svojih interesov od deželnih. Nemškim kričalcem smo prav hval-jezni, da so se stvari spravili zopet enkrat na beli dan!

Iz Laškega trga. V nedeljo se je vršil dopoldne v pivnici § 11. shod slovenskih interesentov pri falitnem »Spar- und Vorschusskassaver-ein-«. Ztralo se je okoli 250 ljudi, med njimi veliko vlagateljev in nekaj dolžnikov pri nemški posojilnici. Go-voril je poslanec dr. Benkovič o do-godkih pri »Spar- und Vorschusskas-saver-ein-«. Izjavil je, da se naj naj-prej pritegne sedanje načelstvo in nadzorstvo, da poplača zagrešeno malverzacijo; šele, kar bi bilo pri teh neizterljivih, bi naj pokrila vlada na en ali drugi način vprid vlagateljem in drugim zadružnikom. V tem smi-slu se je sprejela in sklenila resolu-cija. Neki klerikalni posojilnični urad-nik je pozival vlagatelje, naj bi raje v bodoče nalagali svoj denar pri kle-rikalnih posojilnicah. Domači kaplan Sagaj je privlekel na koncu iz žepa zaupnico klerikalnim deželnim po-slancem zaradi — obstrukcije v Gradcu. A dvorana je bila pri glaso-vanju o tej zaupnici že prazna; ljud-je so odšli, ker imajo očividno druge skrbi kot zaupnice za klerikalno de-želnozborsko obstrukcijo. Za take reči bi si bili gospodje lahko tudi iz-posodili drugo priliko. Cela priredi-tev je bila nekam medla in nismo bi-li z njo nič preveč zadovoljni.

Iz Zalca. (Južnoštajersko hmeljarsko društvo) priredi prihodnje nedelje poučna predavanja in sicer 13. aprila ob 3. uri popoldne pri Briznevci na Vranskem, 20. aprila v braslovski šoli in 27. aprila pri Kumerju v Kapli. Začetek povsod ob 3. uri popoldne. Razprav-ljalo se bo o velikem pomenu hmel-j-ske statistike, o stalnem nadzorstvu hmeljnikov zaradi boleznih in škod-ljivcev ter o drugih zanimivih vprašanjih. Pridite!

Iz Zetal pri Rogatcu nam piše-jo: V nedeljo, dne 6. aprila je pri-re-dila slatinska podružnica c. kr. šta-jerske kmetijske družbe v ljudski šo-li poučno predavanje. Govoril je strokovni učitelj na šentjurski kme-tijski šoli agr. ing. Z i d a n š k o o ži-vonoreji in travništvu. Nekateri pri-staši tukajšnjega kaplana K r a n j c a so se menda po naročilu na tem pre-davanju nalašč prav neotesano ob-našali. Najbrž bi naj bila to demon-stracija proti »liberalni« štajerski kmetijski družbi. Reveži! G. Z i d a n š k u pa bodi izrečena za nje-govo lepo in stvarno predavanje naj-lepša hvala.

Ciril - Metodova podružnica na Vranskem je imela svoj občni zbor v nedeljo, 6. t. m. ob velikem številu svojih članov in članic. Občnega zbora se je udeležil v imenu glavne odbora tudi potovalni učitelj gosp. B e g. Iz poročila gđ. tajnice posna-memo, da je imela »Podružnica« v preteklem društvenem letu 4 pokro-vitelje, 4 ustanovnike ter 51 letni-kov. Podružnica je celo leto marljivo delovala. Priredila je 7 gledaliških predstav: »Rokovnjače«, (trikrat), »Bucek v strahu«, »Išče se odgoj-nik«, (mesto cvetličnega dneva) in »Deseti brat« (dvakrat). Omotni uspeh gledaliških predstav ni bil rav-no velik radi velikih stroškov, ki so jih zahtevale posamezne igre. Tem večji pa je bil moralni uspeh. Vse

predstave so bile dobro obiskane ter so se ljudstvu priljubile. Podružnica je imela 8 narodnih davkoplačeval-cev a t k mesečno. Plačevali so sle-deči gg.: Iv. Jakše, M. Jezovšek, Fr. Košenina, S. Meglič, Fr. Oset, Fr. Schaur, dr. E. Serko, K. Schwen-ner. Podružnica je pridno razpečava-la narodni kolek, vpeljala računske listke v gostilni K. Košenina in Iv. Brinovc, šolska mladina pa je nabra-la okrog 20.000 znamk. Nakupili smo tudi v jeseni 100 hijacintnih čebul, katere smo pozneje cvetoče dražje prodajali. Na Ciril - Metodov večer se je prižgal velik kres. Gostilna Turnšek v Prekopi pa je dobila di-plomo. Slavnostna vranska Posojilnica nam je od dolga na odru odpisala 50 kron, za kar se ji pristočno zahvalju-jemo. Iz poročila blagajnika g. Fr. Oseta ml. je razvidno, da je razpe-čala Podružnica okrog 2000 narod-nih kolkov, nad 2000 rač. listkov. Iz nabiralnikov se je dvignilo 122.31 K, drugih prispevkov pa je bilo 185 K 50 v. Vrh tega smo poslali upravništvu »Slov. Naroda« kot čisti dobi-ček predstave, prirejene skupno s »Sokolom« mesto cvetličnega dne-va v znesku 78 K 94 v. Pri volitvah je bil izvoljen stari odbor: Ivan Jak-še, predsednik; Mela Jezovšek, taj-nica; Fr. Oset ml., blagajnik; Bebiča Jakše, dr. E. Serko, K. Košenina, na-mestniki. Ta odbor smo razširili še za štiri odbornike ozir. odbornice: Zinka Vrabl, Minka Košenina, dr. A. Pernat, Fr. Košenina. Nato nam je slikal g. potovalni učitelj namene in uspehe C. M. družbe, kazal na neka-tere žalostne kraje po Slovenskem ter nas bodril za vsestransko delo pri Podružnici. Predsednik Iv. Jakše se zahvali g. potov. učitelju, vsem zbranim za lepo udeležbo in pozor-nost, kakor tudi vsem onim, ki so se na kakršenkoli način žrtvovali za društvo ter zaključi občni zbor s kli-cem na delo v prid slovenski domo-vini.

Kozjansko učiteljsko društvo je na svojem občnem zboru dne 16. marca t. l. izvolilo svojega bivšega večletnega predsednika, sedaj nad-učitelja na Gorici, g. Val. Pulko so-glasno svojim častnim članom.

Iz Spodnje Poljskave poročajo, da je tamošnji nemškutarski občinski odbor sklenil na predlog tovarnarja Steinklauberja resolucijo, v kateri se izreka za delazmožnost štajerskega deželnega zbora in za nujnost ureditve učiteljskih plač. Kje ste, slo-venske kmečke in trške občine?

Iz Maribora. Dne 6. aprila je vprizorilo »Dramatično društvo« ljudsko igro »Naš župnik, gospod Ja-kob«. Številnim vabilom in reklamami se je odzvalo razmeroma malo ob-činstva, tako da je dvorana zevala v številnih vrzelih. Iskati vzroke, za-ka je predstava tako slabo poseča-jo, ni naša naloga, časi bi radi pri-merno ocenili malomarnost in mla-čnost naših Slovincov. Pomagalo bi itak malo ali pa nič. — Diletantom se je predstava posrečila. Ljudska igra je bila, ki ne obsega težkih proble-mov, nekoliko tentenciozna, ki kaže prizore v župnišču in v krčmi v lah-kih slikah, ob katerih se dobro zaba-vamo. Marsikaj je v igri komičnega, marsikaj ganljivega. Vsem na čelu je župnik, idealna postava dušnega pa-stirja, ljubečega svoje farane. Pre-dolg je župnikov govor v gostilni, ko se užaljen poslavlja od kmetov; ja-ko milo pa vpliva zadnji prizor, ko zadone nove orgle s spremstvom otroškega petja. — Tokrat so igrali vsi igralci brez izjeme dobro. Tako nas je popolnoma zadovoljila igra g. Pajnharta (župnika). G. Planinško-va, (župnikova sestra), je letos pri-znana vrlo moč našega odra, ki na-glo napreduje in vedno bolj ugaja. Gđ. Radoličeva (Pavlina) je bila v svoji vlogi zelo ljubka in živahna. Anžeta je igral g. Weixl; po obči sodbi je pridelal svoji igri preveč komike, kar je motilo v resnih prizori-h, n. pr. med govorom župnika s tovarniškim ravnateljem. Vse ostale vloge: ravnatelj (g. Šumenjak), taj-nik Suhač (g. Kostenjak), komičen pismonoša (g. Roter), zakonski par gostilničarjev (g. Ivanjšič in gđ. Vandova), pogorelka (gđ. Nerato-va), Trpinc (g. Novak) itd. so bile v dobrih rokah. Napredek konstatira-mo pri nastopih ljudstva, fantov, de-klet in kmetov v krčmi. Bili so zelo živahni in naravnost, kar štejemo zla-sti režiserju g. Weixlu v dobro. Na-stop otrok je vplival lepo, kakor vse-lej, le obžalovali smo, da so morali malčki tako dolgo čakati na svoj na-stop. Sicer mlademu redu ni bilo vi-deti utrujenosti na licih. Začelo se je točno in mnogi so zamudili začetek. Prihodnja predstava bo 20. aprila: Rokovnjači.

Iz Ptuj. V nedeljo, dne 6. t. m. vršil se je v prostorih »Narodnega doma« v Ptuj občni zbor ženske po-družnice družbe sv. Cirila in Meto-da ob primeroma jako dobri udelež-bi. Izvoljene so bile v odbor podruž-

nice za prihodnje društveno leto sle-deče dame: Ga. Mirkva dr. Fermev-ceva, kot predsednica; ga. Vida dr. Horvatova, kot podpredsednica; gđ. Emica Mahoričeva, kot tajnica; ga. Ida Sagadinova, kot blagajnica in gospodinjica Micika Kolarjeva in Mimica Šega, kot odbornici. Po končanem občnem zboru predaval je g. dr. Leo Brunčič o pangerma-nizmu, s katerim predavanjem je bi-lo navzoče občinstvo jako zadovolj-no in bi bilo kar najbolj želeli, da bi se enaka predavanja kolikor mogoče mnogokrat vršila.

Iz Ljutomer nam pišejo: Pri nas se pripravljamo na občinske volitve. Volilni imenik je že razporežen od 4. t. m. naprej. Slovincem ni dala nemška večina v trškem občinskem odboru zastopstva niti v reklamacijski, niti v volilni komisiji.

Slovanska Čitalnica in Glasbeno društvo v Mariboru priredita v nede-ljo, dne 13. aprila t. l. koncert v veliki dvorani Narodnega doma v Ma-riboru. Začetek točno ob 8. uri večer. Spored: 1. del: 1. F. Smetana: Overtura k operi »Libuša«. Veliki orke-ster. 2. L. v. Beethoven: Andante iz 5. simfonije. Veliki orkester. 3. F. Smetana: Uvodni zbor iz »Prodane neveste«. 4. F. Ljadov: Vozle rečki. Ruska narodna. Mešan zbor. 5. Dr. A. Schwab: Se ena. Mešani zbor. 6. F. Smetana: Polka in sklepni zbor 1. dejanja iz »Prodane neveste«. 7. V. Parma: Fantazija iz »Ksenije«. Veli-ki orkester. II. del: 8. A. Dvořak: Slovanski plesi št. 8. Veliki orkester. 9. P. I. Čajkovsky: Fantazija iz ope-re »Evgen Onegin«. Vel. orkester. 10. F. Ferjančič: Tone solnce. Mešan zbor. 11. Dr. A. Schwab: Zlata kan-glica. 12. D. Jenko: Zbor ciganov. Mešana zbor s spremljevanjem orkestra. — Predprodaja vstopnic pri g. Viko Weixlu, trgovcu v Maribo-ru, Zgornja Gospodska ulica št. 33, na dan koncerta od 2. do 3. ure v Či-talnici, zvečer pri blagajni.

Drobne novice. Iz Celja. »Na-rodni list« poroča, da so te dni v mestni policijski stražnici pretepali enega pijanca. Ne simpatiziramo s kakimi pijanimi kladami, vendar pa tudi ne bo umestno, da take ljudi ka-ki surovi policaji pretepajo. — Iz Brucka ob Muri poročajo, da je umrl v starosti 65 let dr. Oton Böhler star., eden izmed šefov svetovno znane železarske tvrdke Böhler in dr. — Iz Ljutomer a. Na 5raz-redni okoliški deški šoli je spopolniti mesto učitelja. Drugi plačilni razred. Prošnje do 15. majnika. — Iz Pe-trovc poročajo, da so ukradli nez-nani uzmoviči posestuiku Zupancu iz hleva mladega bika. Drugi dan je našla posestnica blizu svojega doma glavo, kožo in drob od svojega bika. Meso so pa odnesli tatovi seboj. — Iz Rimskih Toplic poročajo, da so tatovi vdrli v vilo Dunajčana Sturmvogla ter odnesli nekaj hišne opreme. Enega izmed tatitčev so že ujeli. — V Marnbergu so ljudsko šolo že drugič zaradi škrlatice zaprli.

Koroško.

Pozor kolesarji! Sedaj se je pri-čela doba živahnega prometa s ko-lesi. To se pozna tudi na številnih tatinah koles, katere puščajo neka-teri lahkomišelnji v raznih vežah in celo na cesti pred vratmi. Samo predvčerajšnjem so ukradli neznani tatovi v Celovcu tri kolesa. Na poli-cijo prihajajo skoro vsak dan ovadbe glede tatvine koles.

Ubegli vojak. Od 7. stotnije 7. pešpolka v Celovcu je pobegnil in-fanterist V. Mavrič, rodom Celovčan. O pobeglem vojaku nimajo še nobene sledi. Sumijo, da je skrit kje v celovski okolici.

Primorsko.

Goriške deželnozborske volitve je razpisalo namestništvo na dneve 13. in 14. julija in 1. in 10. avgusta.

Iz državnoželezniške službe. Asistent Karel K o m p je prestavljen iz Pazina v Herpelje - Kozino, urad-niški aspirant M. Hočev ar pa iz Pulja v Pazin.

Stavka proti slovenskim delav-cem? Skoraj neverjetno, pa baje je vendar res, da nameravajo vprizori-ti socijalni demokrati delavci v na-brežinskih kamnosekih stavko proti slovenskim delavcem, zaradi tega, ker so se ti naveličali tlačaniti med-narodni socijalni demokraciji, mar-več so se oklenili, kar je edino pravi-lno, zveze slovenskih delavcev pod okriljem Narodne delavske organi-zacije. In ta demokracija se imenuje pri tem še »Jugoslovanska«. To je naravnost smešno, da nastopajo ju-goslovanski soc. demokrati (?) na tak način in da se poskušajo na tak nekolegijalen modus maščevati nad svojimi tovariši delavci Slovenci, sa-

mo zato, ker ne marajo ostati v njihovi pravzaprav pravilno italijanski nemški organizaciji. Da bodo s tem nastopom dosegli ravno nasprotno, kar žele, je jasno.

Krstni boter s sokolskim znakom. V cerkev v Tomaju so prinesli krstu. Prišel je kaplan, da bi izvršil svoj posel. Naenkrat pa je ta mož zagledal, da ima boter sokolski znak. Kot bi ga pičil gad je skočil in zahteval, da naj boter sokolski znak, ki je po njegovem nadziranju znak svobodomoiselnosti, odstrani, ker sicer ne krsti otroka. Botru se je zdelo preneumno prerekanje s s kaplanom, vtaknil je sokolski znak v žep in krstili so mladega — Cirila...

Stekel pes. Pes gostilničarja Andreja Figl v Gorici je stekel in popadel 12letno domačo Marijo in nene 14letnega dečka. Oba ranjena so poslali v Pasterjev zavod na Dunaj. — V puljskem okraju se je pripetilo v zadnjih dveh letih 27 slučajev pasje stekline.

Novo ribjo tržnico ob Josipovem pomolu v Trstu, ki je že skoro dogovorena bodo otvorili slovesno koncem junija.

Generalna stavka na Reki. V sled izprtja delavcev v ladjedelnici Danubius na Reki je zavladalo med delavstvom vseh strok veliko razburjenje. Vodje raznih delavskih zvez so sklenili, da proglase generalno stavko, če se ne ugotovi delavskim zahtevam. Vsi delavci so edini in stavka bi utegnila pomeniti v tem slučaju za mesto veliko škodo. Obenem se širi nezadovoljnost med raznim delavstvom tudi po drugih primorem mestih. In nevarnost je, da se prično na Reki delavci z generalno stavko, da se jim pridružio v simpatijski stavki tudi ostali delavci. — Dubrovnik poročajo, da je že zastavilo delo 300 pristaniških delavcev. — Na Reki je izprtih sedaj 2000 delavcev, s tem je obično prizadetih okrog 8000 oseb, in če ne bo vodstvo tovarne vsaj deloma ugodilo delavstvu, zna izbruhniti generalna stavka v par dneh.

Dnevne vesti.

Največja dobrota. V »Slovenec« je nekdo zapisal ta-le stavek: »Istem trenutku zabavlja ta čudni odžupan proti deželniemu odboru, ki je isti deželni odbor izkazal ljubljanskemu mestu največjo dobroto, povzročil mu en milijon posojila iz deželne banke, da reši mesto Ljubljano iz najhujše stiske. Gospodje pri deželnem odboru naj nam ne zamejo, ali taka oslarija se še ni kmalo napisala! Zatorej upamo, da je ni zasal kak deželni odbornik! Dobrota!« Bo deželna banka morda štela milijon v modrih bankovcih! Niti vira v denarju ne bo štela, ker gotovo milijona danes ne spravi skual, in naj se deželna banka z Lametom vred tisočkrat ob tla vrže! Deželna banka da samo svoje oblige — povprašajte pri »Allg. Verkehrsbank«, pa boste izvedeli, kako ti titri danes v denar spravljajo! Torej nekaj tiskanega, slučajno kupilarno varnega papirja, ki bode blezel v loterijskem posojilu do leta 1929., da se ž njim pokrije dobiček mestne občine, kojega bode omenjena leta vlekla s svojega loterijskega posojila! Enmilijonsko posojilo dobila je torej občina ljubljanska sama pri sebi. In če naj se že kje o dobroti govori, skazala je mestna občina dobroto deželni banki, kateri je pripojila del stalnega letnega dohodka, ki bi ga drugače ne imela. Ne pisate torej o dobrotah, ki jih niste izkazali, in ki so dobrote pravzaprav za večino v kranjskem deželnem odboru, in to v času, ko kranjska dežela že več let nima definitivnega proračuna zaradi zanikrosti in neosebnosti stranke, kateri brez svoje pripada tudi pisec »Slovenec«! Budalosti o dobrotah, izkazanih po deželnem odboru ljubljanskega mesta. Sicer ima pa »dobrotnik« deželni odbor še vse v rokah. Naj pa odkliče svoj sklep, ter naj ne da formularja občinskih obligacij pod pisalni stroj — pa bo mirna Bosna!

Ljubljanski mestni proračun. Deželni odbornik podžupan dr. Trilic je v našem listu začel strogo in objektivno pojasnjevati stanje deželnih financ, kar je toliko raznejše, ker upravlja deželni denar klerikalna stranka, plačuje ga pa narodna manjšina v deželi. Dr. Trilic se ni končal svojih člankov, pa že so klerikalci zacvilili na ves glas in »Slovenec« je po svoji navadi začel zamerjati kar se da. Ker ne more nič pametnega, nič tehtnega, nič stvarnega navesti, zabavlja na mestne gospodarstvo ljubljansko, češ, občina še definitivnega proračuna nima, in mestno gospodarstvo je v takem netedu, da ga stranka ni v stanju ure-

dit. Tako pisarjenje je samo neumno. Dežela kranjska bi si lahko gratulirala, če bi klerikalna večina v dež. odboru gospodarila tako previdno, štedljivo in pametno, kakor mestna občina. Res, letos mestna občina še nima definitivnega proračuna, a tudi dežela ga nima; dočim pa mestna občina zato še nima proračuna, ker ga ni mogla skleniti, ga dežela za to nima, ker ga ni hotela dobiti. Mestna občina je vedno delala z definitivnimi proračuni, dežela pa že več let operira s provizoriji. Mestna občina ni mogla skleniti proračuna pravočasno, ker ni vedela s kakimi dohodki in izdatki ji je treba računati; mestna občina ni vedela, kdaj bo država prevzela policijo in koliko uradnikov in stražnikov ostane občini, vse polno drugih težkih ralog je čakalo občino in ni se vedelo, kaj bodo veljale; treba je bilo urediti službeno pragmatiko, a ni bilo gotovo, koliko bo stroškov z njo združenih. To in pa obilno delo v pragmatičnem odseku je bil vzrok, da mestna občina ni mogla skleniti pravočasno definitivnega proračuna. Sklenjen bo pa čez dva meseca. Nasprotno pa pri deželi morda tudi letos sploh ne bo sklenjen provizorij. Imeli bi ga lahko, a klerikalci ga niso hoteli in so se ga bali, kakor so se bali proračunske razprave. Kranjski deželni zbor bi zdaj lahko zboroval; vlada je bila pripravljena ga sklicati, kakor je sklicala razne druge dež. zbore, v katerih je delazmožnost zagotovljena. Toda klerikalci niso hoteli, da bi bil sklican dež. zbor in so prosili vlado, naj se skliče dež. zbor. Prosili so, ker nečijo definitivnega provizorija in nečijo javnega razpravljanja o proračunu. No, doživeli smo pa tudi že, da je deželni zbor zboroval, pa so klerikalci z zvijačami nalašč preprečili, da ni mogel skleniti definitivnega provizorija. Naj torej »Slovenec« svoja očitanja o zanikrosti in nezmožnosti le naslovi na deželni odbor, kajti ta zasluži ta očitanja v resnici!

Oficijska politika nam vsak dan slovesno prisega, da hoče Avstrija na Balkanu varovati samo svoje legitimne življenjske interese sicer pa želi najboljšega prijateljstva s Srbijo. V preznačilnem kontrastu s tem pa je mišljenje in čustvovanje vojaških krogov. Iz vojaških listov je posneti, da nečijo vojaški krogi nič slišati o kakem prijateljstvu s Srbijo, nego mislijo samo na zavojevanje srbske kraljevine. Samo »Belgerad« jim šumi po glavi. Vojaške godbe so izkopal pozabljen pesem o princu Evghenu, »der dem Kaiser wollte kriegen Stadt und Festung Belgerad« in jo z očitno demonstrativnim namenom svirajo pri vsaki priliki; vojaški poet je zdaj za »Armee-Zeitung« skrpal pesemco, v kateri pravi, da gre rad v smrt »Seh' ich nur unsere Fahnen wehen auf Belgerad«, v Dalmaciji in v Bosni pa so celo vojake silili, da so morali peti »Sumi Marica« pa s premenjenim tekstem: »marš, marš, Beograd je naš«. Vidi se, da bi vojaški krogi hudo radi napravili že tisto »Prucken«, da bi mogli »hinüber rucken«, a na srečo je svetovna konstelacija taka, da bo konec vsega tega splošen: Zaruck!

Obupani Nemci. Naša nesrečna zunanja politika povzroča sedaj hude skrbi tudi Nemcem. Za prazen nič je bilo vrženih v vodo toliko milijonov in milijonov, a te bo treba plačati, ne samo slovanskim, marveč tudi nemškim davkoplačevalcem. V denarnih vprašanjih pa so občutljivi tudi Nemci in naj si so preje še tako navdušeno kričali hura naši balkanski državni sovražniki politiki. A ne samo finančna plat jim povzroča težke skrbi, marveč tudi razvoj odnošajev k nemški zaveznici. Tako-le tarna »Prager Tagblatt«: »Z boleščjo opazujejo Nemci, da je naša politika obremenila Nemčijo z milijardo za oboroženje in da visoki krogi v Nemčiji z vno delujejo na to, da se sklene intimen sporazum z Anglijo in Rusijo, dočim vidno pojem navdušenje za zvezo z Avstrijo... S težkimi skrbmi zremo na razvoj dogodkov, ko nam pada nada zanado. Kdajbokonecte nesrečnopolitike?« »Prager Tagblatt« na to vprašanje ni odgovoril, dasi je odgovor pravlahen. Kdajbokonecte te politike? Da bo Avstrija omražena na vsem svetu in da bo krog in krog obdana od samih sovražnikov. In pri tem ne izključujemo niti Nemčije. Saj je nam še v živem spominu, da je eden izmed najuglednejših berlinskih listov naravnost nasvetoval, naj se Nemčija sporazume z Rusijo in naj si ti državni enostavno razdelita Avstrijo. Če bi naši državniki imeli oči, da bi videli, in ušesa, da bi slišali, potem bi morda končno le uvideli, v kakšen propad tirajo nesrečno Avstrijo s svojo brezumno politiko. Toda ti možje so slepi in drve, kakor to očitno hočejo bogovi, v pogubo.

Germanizacija hoče pospeševati, to se seveda vzpričo sedanjih avstrijskih razmer prirodna stvar, tudi naša slavna državna policija. Čemu pa je sicer ta policija, ako bi obenem ne skrbela za širjenje edino spasonosnega nemškega jezika? Zato je bil tudi takoj uveden nemški notranji in zunanji jezik. Slovenščino pri novi policiji sploh ne poznajo več. Niti pri zglasovalnem uradu! Če vprašaš, kje stanuje ta ali oni in plačaš predpisano pristojbino, dobiš odgovor na lističu: »Stefan Plevelj wohnt laut Meldung auf der Brühl.« Pa govorimo o enakopravnosti v Avstriji in o splošni veljavi slovenskega jezika v kronovini Kranjski!

Odlikovanje. Nadučitelj ljudske šole v Spodnjem Logatcu Josip Turk, je bil odlikovan za svoje službovanje z naslovom ravnatelja.

Iz ljudskošolske službe. C. kr. mestni šolski svet je imenoval na mesto na dopustu se nahajajočega nadučitelja Jakoba Dimnika dosežanjo volontarko na IV. mestni deški ljudski šoli Ano Likozarjevo za suplentko na I. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani. Na mesto zaradi bolezni na dopustu se nahajajoče učiteljice Marije Kotnikove je bila imenovana za suplentinjo gđna. Kornelija Čermelj na štirirazredni ljudski šoli v Raki.

Ustanovnega občnega zbora »Slovenskega kluba« ni bilo, ker je bil predsednik pripravljalega odbora g. Ivan Hribar v sled nujnih poslov zadržan prisostvovati zborovanju. Ustanovni občni zbor se skliče čez par tednov, ko se g. ravnatelj Hribar vrne z daljšega potovanja.

Predavanje. Jutri v soboto zvečer ob 8. predava v veliki dvorani Mestnega doma pisatelj g. Ivan Cankar o predmetu »Slovenci in Jugoslovani«. Z ozirom na aktualnost predmeta je želeli številne udeležbe. Vstop prost.

Okrađeni bolgarski gostje. Pred par tedni so se mudili v Ljubljani trije Bolgari, ki so prišli semkaj, da uvedo intenzivnejšo akcijo za nabiranje prispevkov za bolgarski »Rdeči križ«. Na čegav nasvet, ne vemo, so se Bolgari obrnili samo na klerikalce in so posledno ignorirali napredne kroge. Bolgare je popolnoma okupirala družba Stefe. Dermastija in drugovi ter jim priredila pivski večer v unijonski kleti. Vkljub temu, da so v unijonski kleti razni klerikalni govorniki mnogo govorili o veliki klerikalni navdušenosti, vendar je ostala akcija gospoda Georgjeva in njegove gospe soproge brezuspešna. Klerikalci se pač ustijo, toda denar jim vendarle ne gre izpod palca in naj še hlinijo takšno navdušenje. Bolgarski gostje so odšli iz Ljubljane popolnoma razočarani. Da pa bodo imeli še lepše spomine na ljubljansko mesto, so bili vrhu tega v hotelu Union še okrađeni. Tozadevna ovadba je že pri sodišču in kakor se govori, so tatove že tudi prijeli.

Trifolij. Polajenko, Sajevec, Poljanec, vsi trije pristni stebri S. L. S. in hudi sovražniki naprednjakov. Prvi je bil, kakor znano pri »Gospodarski zadruzi« in je poneveril 40.000 K, drugi je bil alkoholični uradnik pri antialkoholnem društvu in jo je popihal v Ameriko tudi s stotaki, tretji, ta je pravo budalo, je bil uradnik v knezoškofijskem ordinarijatu, pa je odplovel za svojim, recte Lukatovim idealom, tudi v Ameriko, kjer bode lahko predstavljaj sv. Jožefa. Ta je bil silno zmeden, tih kakor sv. Alojzij, a je nekam nosil buteljke najboljšega vina.

Zamenjana vest. K ti včerajšnji notici se nam od druge strani poroča, da je uradnik »Svete vojske« Ivan Sajevec poneveril poleg društvenega denarja tudi nekaj stotakov, katere so vposlali za vožnjo rimski romarji, ki bodo pa vzlic poneverjenju videli Rim. Prevladuje pa mnenje, da se je Sajevec odpeljal čez veliko lužo ter, da je trud tukajšne policije sploh brezuspešen. Pri celi zadevi je značilno posebno to, da so imeli v »Sveti vojski« uradnika, ki je mnogo alkohola praktično umoril.

Drage gobe. Danes je prišlo na trg 8 žensk takozvane mavrohe, ki so jih prodajale venec (kakih 10 komadov) po 30 v. Nabrani so bili na Krimu.

K nesreči na Vrhniki. Piše se nam: Predvčerajšnem ste opozarjali, da naj posebno duhovščina deluje na to, da bi se preprečile enake nesreče. No, pa je ravno narobe. Spominjamo se še prav dobro, da je ravno na Vrhniki Högnimannov prednik deloval za streljanje nekako tako-le: »Godbje sedaj nimamo in kadar je kaka procesija, je vse tako tiho, kakor bi bil pogreb itd., skrbimo, da se bode ob takih prilikah vsaj streljalo.« In res, Mož je nabral pri faranih v to svrhu precej denarja in z njim nakupil »kanončke« s kateri-

mi so le izbrani fantje smeli poveljevati razne cerkvene (v tem slučaju osebne) slavnosti. Če se že ob raznih prilikah po deželi mora streljati, tedaj naj imajo pri tem neuki kmetski fantje vsaj primerno nadzorstvo, pa bode precej nesreč prepričenih.

Zatiški samostan je dobil novega opata; izvoljen je bil pripor v Mehreravu pater Bernard Widmann.

Za novo železniško progo Novo mesto-Metlika naročila je železniška uprava pri avstrijskih tovarnah 12 lokomotiv (od teh 5 za brzovlake) za 1.055.000 K, nadalje 51 vagonov in sicer 20 za prevažanje oseb, 6 službenih in 25 vozov za blago v skupni ceni 905.000 K. Tovarne imajo naročene stroje in vozove železniški upravi izročiti v I. četrtletju l. 1914.

Grožen roparski umor pod Gorjanci. Iz Novega mesta se nam poroča: V četrtek popoldne se je po Novem mestu raznesla vest o strašnem zločinu, ki se je baje izvršil v Brunicah, oziroma pri Tolstem Vrhu. Glasom teh vesti je neki lopov oropal neko žensko ter ji pri tem s sekuro presekal vrat. Žrtev tega dvojne zločina je že umrla. Kaj in koliko je na tej vesti resnice, se ob tem trenutku ne da dognati. Toliko je gotovo, da se je zgodaj popoldne na lice mesta odpeljala sodna komisija, obstoječa iz preiskovalnega sodnika, dveh sodnih zdravnikov, zapisnikarja in baje tudi funkcionarja drž. pravdnitstva.

Iz Škocijana. Pred kratkim me je pripeljala pot tudi v Škocijan. Kraj sam in pa okolica se mi prav dopade, kakor tudi napredni duh, ki veje tod! Ne morem si pa kaj, da ne bi malce vendarle podrezal v odnotne razmere. Kakor so Škocijanci napredni bi bilo želeli, da se odpravi nesnaga izpred gnojišč, pri gg. Dulc in Durjava! In to ob glavni cesti! Da se ne cedi tod med in mleko (kot v obljubljeni deželi) je umevno. Jasno je t.d., da to tudi v olepšavo vasi ni, tembolj je pa iz zdravstvenih ozirov nedopustljivo, da gnojica v poletnem času izpira prah! V Ljubljani imajo g. Štefeta, da skrbi za higijeno itd. po cestah — kje so pa Škocijanski merodajni faktorji za to? Neumljivo se mi zdi, da tega tamošnja orožniška postaja ne naznani, saj jih vendar ta parfimirani vonj vsaki dan šegeče po nosu, ki sicer še prevestno opravlja svoj posel! Sicer se oglašajo tudi domači nezadovoljenci — a vsak se boji — zamere! Zato si dovoljujem jaz, z njihovim soglasenjem malo podrezati! Bo li tudi to brezuspešno — pokličite c. kr. okrajno glavarstvo na — poroč, ker bilo bi škandal bi se to še nadalje dopustilo! Uvidela bosta tudi prizadeta, da so taka gnojišča nedopustna, in sama čimprej poskrbela, da se stvar brez hrupa uredi in primerno zagradi!

Popravila na državni podkorenski cesti v radovljiskem okraju se bodo v kratkem pričela. — Ta dela so prevzeli v izvršitev in sicer: Popravo Kohlbarnevega mostu in napravo podzidka pri km 57 tesarski mojster Selland in zidarski mojster Andrej Cengle, oba iz Radovljice; popravila nekaterih lesenih mostov na tej cesti zgorajni Selland, nadalje popravo mostu čez Pišenco pa Jožef Košir iz Kranjske gore.

Iz Tržiča. Dr. Karel baron Born, grajščak pri Sv. Katarini nad Tržičem napravil bode še letos ozko-trižno električno železnico, katera bode izpeljana od njegove žage pri Sv. Katarini ob bregu Bistrice do kraja »Medvode« v njegovih gozdih. — Prevažal se bode les iz gozdov k imenovani žagi, pa tudi druge stvari, kakor krma za živino. Proga bo dolga kakih 5—6 km, ter se je z delom pomalem že pričelo.

Poštna razmere v Zagorju ob Savi. Kot napredek beležimo dejstvo, da se je ustanovila pred kratkim poštna nabiralnica v Kotredežu. Za nekatere vasi in za tiste ljudi, ki dobivajo le pisma, je to vsekakor pridobitev. Znatno poslabšanje in neverjetno otežkočenje pa pomeni poštna nabiralnica tistim, ki dobivajo ali denar ali blago, in vsem stanovalcem vasi Bukovje, Jazme, Prapreče in Orlek. Prvi morajo v Kotredež po poštneprejemni list in od tod eno dobro uro daleč v Zagorje po denar ali blago, ki ga obdržijo tam na pošti. Drugim je pa sploh velikanski ovinek v Kotredež, oziroma nimajo v Zagorje nič dalje. Ne sme se pa pozabiti, da morajo ljudje v Kotredež nalašč na pošto hoditi, dočim so opravičili to v Zagorju spotoma, ko so šli k maši, v prodajalno in v rudnik na delo. Vsekakor kaže, da bi se nekatere vasi iz okraja kotredeške nabiralnice izločile, ali pa da bi se dobivalo v Kotredežu tudi denar in blago, ali pa, da se prestavi nabiralnica na križpotje pri Členišku, oziroma Francu, ali pa da sme vsak udeležencem zahtevati, naj ostanejo vse njemu došle pošiljat-

ve na glavni pošti v Zagorju, kamor jih bo hodil iskat. Upamo, da se sčasoma uredi tudi ta zadeva in upoštevamo, da je vsak začetek težak.

Kinematograf »Ideal«. Danes Specialni večer z nadaljevanjem krasne učinkovite drame »Ljudje med ljudmi« III. del. Ostale točke sporeda so prvovrstni naravni in komični posnetki. — Jutri senzacijski orjaški film: »Življenje Jezusovo«. Ta velikanski film je bogat pretresujočih momentov in spoštovanje vzbujajoče lepote. Snov je tu na resnično poetični način obdelana in se na naravnost osupljiv način kaže mistika svetopisemskega opisovanja, ki obsega življenje in trpljenje našega Zveličarja. Film je 1700 metrov dolg in mojstrske fotografije in krasni, slikoviti prizori povzdigujejo splošni vtisk tega bajnega umotvora. Posnetek tega filma je bil zvezan z velikanskimi težočami in je trajal celo leto. Nadkriljuje vse dosedaj pokazane enake filme.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. Od 30. marca do 5. aprila je bilo novorojenih 15, mrtvorojenih 5; umrlo jih je 19 in sicer 11 domačinov in 8 tujcev. Med temi jih je umrlo za jetiko 5 (med temi 3 tujci), ostali pa za različnimi boleznimi. Za egiptovsko očesno boleznijo jih je obbolelo 7 in sicer sami tujci.

Slovenska Filharmonija koncertira jutri, v soboto, v restavracijskih prostorih hotela »pri južnem koldvoru« (Stelzer). Dirigira g. kapelnik C. M. Hrazdira. Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina prosta.

Društvena naznanila.

Keglaški klub »Venček« pričinja s keglaškimi večeri v soboto 12. t. m. točno ob 8. zvečer v gostilni »Drašček«, Bohoričeva ulica 9. Novi člani dobrodošli!

Rnjževnost.

Božena Némcová, Češke pravljice. Mariborski Sokol javlja, da daje šolskim vodstvom 30% popusta, če hočejo naročiti večje število izvodov za skupno čitanje ali za šolsko knjižnico, kakor priporoča g. Jos. Brinar to knjigo v Pedagoškem Letopisu 1912, str. 30. Ob skupnih naročilih se dobiva torej izvod po 70 vin., vezan po 1 K.

Razne stvari.

* **Umrli** je na Dunaju profesor na živinozdravniški visoki šoli dvorni svetnik dr. Schindelka.

* **Vojak ropar.** Iz Brna poročajo, da je pobegnil od tamošnjega pešpolka št. 3 pešec Ivan Mikulič, ki je izvršil roparski umor.

* **Stavka krojaških pomočnikov v Inomestu** se je pričela včeraj. — Stavkajo skoro vsi pomočniki. Stavka se je pričela zaradi zavrnjene zahteve pomočnikov za boljše plače.

* **Obsojen avstrijski nadporočnik - špijon.** Iz Varšave poročajo, da je bil obsojen svoječasno v Brestu zaradi špijonaže aretiran avstrijski nadporočnik Walach na 6 let prisilnega dela.

* **Samomor v šolski dvorani.** V Velikem Varadinu se je ustrelil v šolski dvorani s službene puške gojonec tamošnje nonvedske kadetnice Bela Fabaj in sicer iz strahu, da ga spode iz zavoda.

* **Družinska tragedija.** Posestnik in bogat vinogradnik v Pinchele je napadel po kratkem in ostru prepričanju svojo ženo in hčerko s sekuro ter njo ubil. Nato se je na dvorišču obesil.

* **Oče in sin — ljubosumnost.** V Henkenrodu na Brunšviškem je ustrelil kmet Schrader svojega očeta in nato samega sebe. Oba sta mrtva. Sin je izvršil umor in samomor, ker njegov, dasi že prileten oče ni pustil pri miru mlade žene svojega sina.

* **Obsojeni igralec.** V znanem procesu proti hazardnim igralcem v Berolinu sta bila obsojena zloglasni Stallman zaradi hazardne in goljufive igre na eno leto, Kramer pa na 3 leta ječe. Tretji obtoženec Niemela, bivši pruski častnik pa je bil oproščen.

* **Nenadna smrt avstrijskega generala.** Poveljnik temešvarске topničarske brigade general Henrik Juhač je umrl nenadoma v častniški obedilnici v Budimpešti. Prišel je v Budimpešto, da bi se udeležil vojnih iger. Zadel ga je kap na možgane. Mož je bil mrtev, še predno je prišel zdravnik.

* **Samomor v Vatikanu.** V papeževi palači v Vatikanu je skočil skozi okno 30 metrov visoko papežev kuhar J. Marijelli. Mož je oblezal na mestu mrtve. Častnik papeževe garde je izročil pri železnih vratih truplo samomorilca policijskemu komisariju, ki je naročil častniku, da se mora uvesti glede samomora stroga

preiskava, o katere uspehu naj poroča Vatikan policiji.

Italijanska mornarica. Navdušenje za vojno brodogradnjo je prav te dni obhajalo svoje velike praznike. Ampak vse to navdušenje ne more prikriti rastoče nezadovoljnosti med mornariškim moštvo. V poslednjih tednih se je puntalo na treh italijanskih bojnih ladjah. Pomorščaki na bojni ladi „Amalfi“ so v tarenski luki pometali orožje v morje, da protestirajo proti krivičnosti častnikov. Njima je sledilo v Benetkah moštvo križarke „Quarto“, ki je dalo prav tako svoji nejevolji duška s tem, da je pometalo vse vojno orožje čez krov. Moštvo je protestiralo proti preklicu velikonočnega dopusta, ki jim ga je vzel mornariško ministrstvo „z ozirom na mednarodni položaj“. Najresnejši pa je bil punt na krovu dreadnota „Dante“ v marzelskem pristanu. Nasproti uradnemu tajanju vzdržuje „Avanti“ trditve, da je trajal punt polnih 24 ur in da je 200 mornarjev zapustilo ladijo, da protestirajo proti krivični strogoši nekega višjega častnika. Dezerterje so pregovorili le s svečano obljubo, da se skliče enketa o obnašanju nepriljubljenega oficirja.

Obletnica „Titanicove“ nezgode. Tri ameriške dame, ki so postale vsled strahotne nezgode „Titanica“ v noči od 14. na 15. aprila 1912 vdove, bodo obletnico praznovala na prav nenavaden način. V nedeljo 13. aprila se bodo odpeljale s parnikom iz Bostona. V noči od 14. na 15. aprila natančno ob uri, ob kateri je lansko leto zadel „Titanic“ v ledenik, bo priplul parnik na ono mesto in dame bodo v spomin svojim rajnim soprogom spustile v morje velikanske košare s cvetjem, da dnu košar bodo težki kamni, tako da bo res dospel dehteči pozdrav na dno morja, kjer počivajo ostanki velikanske ladje in ponesrečenci. Vdove bodo vzele s seboj tudi kaplana, ki bo opravil kratko službo božjo, preden da bodo pogrezle rože na dno morja. Ko bo parnik počasi odplul, bodo zapele vdove, kaplan in mornarji pesem „Blizje, moj bog, k tebi“, ki so jo tudi pred letom dni peli junaki na potapljalnem s parniku. Tako spominjanje obletnice si je domislila ena od teh udov, gospa Fut-trelowa, ki v saka 15. v mesecu potopi košaro cvetja v morje, kjer počiva njen mož, ki je bil znan in priznan ameriški pisatelj in je rože ljubil nad vse.

Telefonska in brzojavna poročila.

Vojna na Balkanu.

Ruski komunique o mednarodnem položaju.

Petrograd, 11. aprila. Rusko zunanje ministrstvo je prišlo do snovi političnih komunik, ki vsebuje v obliki poročila težnje ruske zunanje politike v pretekli balkanski krizi ter važne konstatacije glede najaktualnejših balkanskih vprašanj, zlasti da smatra Rusija za potrebno, da se Črna gora odpravi Skadru. V bistvu se glasi komunique sledeče:

Glavni cilj ruske vlade je bil, da zagotovi balkanski zmagovalec čim največjih uspehov njih zmagovitosti oziroma. Zapletena in težavna pogajanja so to res omogočila. Da se morejo uspehi Rusije z ozirom na balkanske države primerno označiti, si je treba pred vsem predložiti težavnost mednarodnega položaja. Lokalizacija balkanske vojne je bila mogoča le pod sledečimi pogoji:

1.) Da se velesile odrečejo tudi teritorialnim in drugim posebnim zahtevam.

2.) Da se velesile vzdržijo vsake separatistične akcije.

3.) Postaviti je bilo pogoje, da se izvrši uspešna revizija po vojni ustvarjenega novega položaja in da se ja prilagodi interesom velesil.

Izpolniti te pogoje je bilo mogoče še le v evropskem koncertu, katerega sklepe je bila treba solidarno priznati. V teh okoliščinah se je sestala konferenca veleposlanikov, ki je rešila težko nalogo severnih in severovzhodnih mej Albanije. Med to določitvijo in interesi Srbije in Črne gore so se naravno pojavila velika nasprotstva. Avstrija in Italija sta smatrali ohranitev statusa quo v Jadranskem morju za svoj življenjski interes. Zato se je morala ustanoviti čim večja albanska provinca. Po dolgi pogajanji se je posrečil kompromis.

Rusija, ki je ohranila balkanskim državam Prizren, Peč, Diakovico in Dibro, je smatrala, da je treba Skader priznati Albaniji. To koncesijo je storila Rusija v interesu ohranitve evropskega mira.

Skader je pretežno albansko mesto.

Kralj Nikolaj črnogorski je delal proti svoji obveznosti proti Rusiji, ko je pričel vojno s Turčijo, ne da bi bil prej o tem obvestil Rusijo in dobi privoljenje za vojno. V zvezi temu mu je car velikodušno pomagal.

Ko je bilo skadrsko vprašanje rešeno, ga je ruska vlada prijateljsko obvestila in opozorila na težko odgovornost, ki jo prevzame, če vztraja pri svojem odporu. Ti koraki Rusije na Cetinju so ostali brezuspešni. Jasno je bilo, da računa črnogorski kralj Nikolaj, da se bo Rusija vmešavala v njegov spor z velesilami in da bo nastala evropska vojna. Zato se Rusija ni mogla več ustavljati odredbam, ki so postale potrebne zaradi trdovratnosti črnogorskega kralja. Ruska vlada upa, da se bo Črna gora podvrgla volji Evrope, Evropa pa bo našla sredstva, da bo olajšala položaj črnogorskega naroda. Ruska vlada si je svesta svoje najvišje odgovornosti, ki vsebuje tudi dolžnost, da se ne sme prečiti niti kapljica ruske krvi, če tega ne zahtevajo neobhodni interesi domovine.

Rusija kot slovanska velesila je vedno pripravljena pomagati svojim bratom in se za nje zvojevati. Ti pa se morajo zavedati svoje dolžnosti, da poslušajo Rusijo, brez katere bi ne bili zagotovljeni zmagovalec na Balkanu njih ponosni uspehi.

Kralj Nikolaj akceptiral kompromis zaradi Skadra.

Pariz, 11. aprila. »ECHO de Paris« poroča, da je kralj Nikolaj črnogorski akceptiral kompromisni predlog italijanskih in ruskih diplomatov. Odredil je, da se naj ustavi operacija pred Skadrom.

Dunaj, 11. aprila. »Bosnische Correspondenz« prinaša vest, da je kralj Nikolaj črnogorski sprejel ponudbo velesil. Na Cetinju vlada velika nevolja. V pokrajini Nikšić, Kolašin in Andrijevica se je že pojavil odpor.

Belgrad, 11. aprila. Transport srbskih čet izpred Skadra se je pričel.

Rusija in Skader.

Dunaj, 11. aprila. V tujakšnih političnih krogih zatrjujejo, da izda ruska vlada še danes poseben komunique, v katerem bo označila ruska vlada natančno svoje stališče napram vprašanju glede Skadra.

Velike izgube Črnogorcev pred Skadrom.

Dunaj, 11. aprila. Nemški listi prinašajo s Cetinja vesti, da so imeli Črnogorci v zadnjih bojih za Skader tako velike izgube samo vsled usodopolne pomote. Srbska artilerija je streljala s severne strani na Skader s južne strani pa so naskakovali Črnogorci. Srbske kroglice so padale v vrste Črnogorcev, vsled česar so imeli ti velike izgube.

Blokada črnogorske obali.

Dunaj, 11. aprila. Današnji »Fremdenblatt« piše z ozirom na blokado črnogorske obali, da je treba poudariti, da efektivna blokada ne pomenja še nikakršne sovražnosti proti Črni gori. Pot od mirovne blokade do ostrejših sredstev pa je krajša, kakor pot od demonstracije do blokade.

Kakor se v političnih krogih zatrjuje, je stavila Avstrija v Londonu predlog, da naj se razširi blokada do Drača. Predlog je bil odklonjen.

Črnogorska kraljeva jahta in blokada.

Cetinje, 11. aprila. Črnogorska kraljeva jahta »Rumija« ki je vlekla tri jadrnice z moko za srbsko in črnogorsko vojsko proti izlivu Bojane je bila od 2 vojnih ladij blokadnega brodovja zadržana.

Intervju z Radkom Dimitrijevič.

Bukarest, 11. aprila. Listi prinašajo senzacionalni intervju z bolgarskim generalom, Radkom Dimitrijevič. General je izjavil, da je konferenca veleposlanikov v Petrogradu definitivno prisodila Silistrijo Rumunski. Rusija je s tem izrecno zadovoljna, ker si hoče ohraniti simpatije Rumunske. Diplomacija tripartitente se trudi odtegniti Rumunsko vplivu in pokroviteljstvu trojeve in jo približati trojni zvezi. Če se ruskim in francoskim diplomatom to posreči bi Bolgarska z veseljem odstopila Silistrijo in bi postala vprašanje vojne alianse med Bolgarsko in Rumunsko aktualno. Bolgarska je sedaj uresničila svoje narodne ideale v veliki meri. Treba je Bolgarski samo še časa, da se okrepi in da potem obračuna še z ostalimi svojimi sovražniki. Rešiti je treba še več dvomljivih vprašanj v Makedoniji, pri čemer bi bilo za Bolgarsko prijateljstvo Rumunske zelo važno. Vprašanja o Makedoniji se morajo rešiti če treba tudi s silo.

Mir med Turčijo in Balkansko zvezo.

Carigrad, 11. aprila. Veliki vezir je izjavil, da bodo mirovne preliminarije med Turčijo in Balkansko zvezo podpisane najkasneje v 3 do 4 dneh v Londonu. Ministrski svet je naročil Hakkı paši, da naj stopi z bolgarskimi delegati v Londonu v zvezo.

Južnoalbanska meja. — Egejski otoki.

Dunaj, 11. aprila. V grških diplomatičnih krogih se zatrjuje, da se bo bavlja današnja konferenca veleposlanikov v Londonu z vprašanjem južnoalbanske meje. Med tem ko zahteva Grška meja, ki naj bi prišla na Jadransko morje ob reki Chumari, zahteva trojeve, da naj gre albanska meja do reke Calamas.

Velesile so pripravljene koncilirati Grški skoraj vse Egejske otoke, med njimi tudi otoke Imbros, Lemnos, Samotrake in Tenedos, ki leže pred vodom v Dardanele. Ti otoki naj se samo nevtralizirajo. Italija je pripravljena odstopiti Grški 10 otokov od 12, ki jih je Italija svoj čas zasedla. Samo otoka Rhodos in Stampallia naj bi ostala pod turško suvereniteto, dobila pa naj bi avtonomijo.

Macedonska brigada.

Solun, 11. aprila. V okupiranem ozemlju namerava ustanoviti Bolgarska posebno macedonsko brigado, katero bodo tvorili dorasli mladeniči. Brigada bo nastavljena v Kavali. Za izurjenje te nove brigade je določila bolgarska vlada 32 bolgarskih častnikov in 64 podčastnikov.

Turki proti grškim podanikom.

Frankobrod, 11. aprila. »Frankfurter Ztg.« poroča iz Carigrada, da je zavladalo med grškim prebivalstvom v Smyrni velikansko razburjenje. Dva Grka so namreč obsodile turške oblasti po vojnem pravu na smrt. Grški patrijarh je posredoval pri turških oblastih, da bi obsojenca pomilostili. Toda njegovo posredovanje je ostalo brez uspeha. Pač pa so turške oblasti iz strahu pred grškimi naseljniki odgodile izvršitev smrtnih obsodb. — Tudi iz Sirije prihajajo poročila o nasilstvih turških oblasti napram Grkom in o nevarnem gibanju številnih grških naseltnikov proti turškim oblastim. Drugo poročilo iz Smyrne pravi, da so turške oblasti obsodile na smrt 4 Grke. Izvršitev obsodbe pa so preprečili Grki in so obsojence opustili. Turška vlada je baže odposlala v Smyrno 18 bataljonov vojaštva.

Grško brodovje.

Carigrad, 11. aprila. Po mestu kroži vest, da je grško brodovje obstreljevalo pristanišče Adremit ob maloazijski obali.

Po miru.

Dunaj, 11. aprila. Po sklenjenem miru med Turčijo in balkanskimi državami bo treba direktno rešiti še več vprašanj posebno glede stališča ortodoksnih prebivalcev v ozemlju, ki ostane Turčiji in o stališču Turkov v okupiranem ozemlju balkanskih držav.

Bolgarska in Rumunska.

Pariz, 11. aprila. Listi pišejo, da je poslaniška reunija v Petrogradu svoje delo glede bolgarsko-rumunskega spora že končala in priznala Silistrijo Rumunski, vendar pod pogojem, da se rumunska vlada obveže varovati najstrožjo nevtralnost, če bi prišlo med Bolgarsko in kako drugo državo do vojne. Sofijska vlada je ta spoznam že sprejela.

Nova rudarska akademija.

Krakov, 11. aprila. Ministrstvo za javna dela namerava pričeti z zgradbo poslopja za novo rudarsko akademijo že letos. Obenem se bo sestavil že letos tudi komite, ki bo imel nalogo določiti učne moči na novi akademiji.

Siba v Dalmaciji.

Zader, 11. aprila. Meseca decembra so v Dubrovniku priredili svečanost v proslavo srbskih in bolgarskih zmag na Balkanu. Na tej slavnosti je čital sodni svetnik Ivo pl. Grisogono pesem »Na slavo sinov stare pesmi in očetov nove«, katero pesem je spesnil neki odlični hrvaški književnik in ki je bila že tiskana, ne da bi jo bila oblast zaplenila. Radi te recitacije je bila uvedena proti svetniku Grisogonu disciplinarna preiskava. Grisogono je bil obsojen na premostitev iz Dubrovnika, dočim je državni pravdnik zahteval, naj se sodnega svetnika kazensko upokoji zaradi velikega »greha«, ki ga je zakrivil z recitiranjem one pesmi.

Papež.

Rim, 11. aprila. Navzlic optimističnim oficijoznim poročilom o papeževem zdravju, se v mestu vzdržuje vest, da je njegovo stanje brezupno.

Rusija in Maroko.

Petrograd, 11. aprila. Ministrski svet je odpravil rusko poslaništvo v Maroku in ustanovil tam generalni konzulat. To se smatra za prvo priznanje francoske nadoblasti nad Marokom.

Narodna knjigarna v Ljubljani

priporočila sledeče knjige:

Aloš iz Razora. Povest. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 vin., s pošto 20 vin. več.

Ana Karenina. Roman. Ruski spisal Lev grof Tolstoj. Cena broš. 6 K 40 vin., vez. 8 K 40 vin., s pošto 30 v. več.

Bela krizantema. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 1 K 60 v., vez. 2 K 60 v., s pošto 20 vin. več.

Beli rojaki. Povesti. Spisal E. Gang. Cena broš. 2 K 50 vin., vez. 3 K, s pošto 20 vin. več.

Ben Hur. Roman iz Kristusovih časov. Spisal L. Wallace. Cena vez. 4 K 50 v., s pošto 30 v. več.

Brodkovski odvetnik. Roman. Češki spisal V. Beneš-Sumavsky. Cena broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 v., s pošto 20 vin. več.

Cez trnje do sreče. Roman. Spisal F. Senčar. Cena broš. 1 K 20 vin., vez. 2 K 20 vin., s pošto 20 v. več.

Dvajset let pozneje. (Nadaljevanje Treh mušketirjev.) Cena broš. 6 K, vez. 8 K, s pošto 20 v. več.

Gospa Judit. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 2 K, vez. 3 K 20 v., s pošto 20 v. več.

Greh in smeh. Zabeljene in osoljene kratke zgodbe. Zbral Tinček Hudaklin. Cena 1 K, s pošto 10 v. več.

Grof Monte Christo. Roman. Spisal A. Dumas. Cena broš. 8 K. vez. 12 K, s pošto 20 v. več.

Hiša Marije Pomočnice. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 2 K, vez. 3 K 50 vin., s pošto 20 v. več.

Hlapec Jernej in njegova pravica. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 1 K 40 v., vez. 2 K, s pošto 20 v. več.

Izlet v Carigrad. Spisal Anton Aškerc. Cena 80 v., s pošto 90 v.

Kako pišejo ženske. Francoski spisal M. Prevost. Cena 4 K, s pošto 20 vin. več.

Knjiga za lahkomišelnice. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 2 K 50 vin., vez. 3 K 50 vin., s pošto 20 v. več.

Kralj Matjaž. Zgodovinski roman. Spisal Fran Remec. Cena broš. 2 K, vez. 3 K, s pošto 20 v. več.

Libera nos a malo. Zgodovinski roman. Spisal Vladimir Vesel. Cena broš. 1 K 40 v., vez. 2 K 20 v., s pošto 20 v.

Ljubezen in junaštva strahopetnega praporčaka. Zgodovinska povest. Cena broš. 80 vin., vez. 1 K 60 v., s pošto 20 v. več.

Ljubezen Končanove Klare. Zgodovinski roman. Spisal Fr. Remec. Cena broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 v., s pošto 20 v. več.

Mali ljudje. Spisal Milan Pugač. Cena broš. 3 K, vez. 4 K, s pošto 20 v. več.

Mali lord. Roman. za mladino in odrasle. Angleški spisal F. H. Burnett. Cena broš. 1 K 60 v., vez. 2 K 60 v., s pošto 20 v. več.

Mali vitez. Zgodovinski roman H. Sienkiewicza. Cena broš. 7 K, vez. 9 K 50 vin., s pošto 20 v. več.

Matl. Roman. Ruski spisal Maksim Gorki. Cena broš. 4 K, vez. 5 K, s pošto 20 vin. več.

Mina. Socialen roman iz ljubljanskega življenja. Spisal A. P. Rušič. Cena broš. 1 K 20 v., vez. 2 K, s pošto 20 v. več.

Muhoborci. Spisal Fr. Mitlinski. Cena broš. 2 K 50 v., vez. 3 K 50 vin., s pošto 20 v. več.

Najhujši sovražniki. Spisal Rado Murnik. Cena 60 vin., s pošto 70 vin.

Narodni kataster Koroške. Spisal Ante Beg. Cena 60 v., s pošto 70 v.

Naša vas. Spisal A. Novačan. Cena broš. 3 K, vez. 4 K 50 v., s pošto 20 v. več.

Nina. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 2 K, vez. 3 K 50 vin., s pošto 20 vin. več.

Ob zori. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 3 K, s pošto 20 v. več.

Oliver Twist. Angleški spisal Charles Dickens. Cena broš. 5 K, vez. 6 K 20 v., s pošto 30 v. več.

O dostojnosti. Spisal Rozman. Cena 70 v., s pošto 80 vin.

Opatov praporčak. Zgodovinski roman. Spisal Fr. Remec. Cena broš. 1 K 80 v., vez. 2 K 70 v., s pošto 20 v. več.

Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu. Spisal Valentin Zarin. Cena 3 K, s pošto 3 K 20 v.

Pol litra vipavca. Spisal D. Feigel. Cena broš. 1 K 80 v., vez. 2 K 60 v., s pošto 20 v. več.

Polom. Zgodovinski roman iz nemško-francoske vojne. Spisal E. Zola. Cena broš. 5 K 60 v., vez. 6 K 80 vin., s pošto 30 vin. več.

Ponžani in razžaljeni. Roman. Ruski spisal F. M. Dostojevski. Cena broš. 3 K, vez. 4 K 20 v., s pošto 20 v. več.

Potop. Zgodovinski roman H. Sienkiewicza. Cena broš. 6 K 40 v., vez. 8 K 40 v., s pošto 20 v. več.

Poljudna pravna knjižnica:

I. zvezek: Zakon o dovoljevanju poti za silo K — 40.

II. in III. zvezek: Predpisi o železniških in rudniških knjigah K — 80.

IV. in V. zvezek: Pristojbinske olajšave ob konverziji v knjižnih terjatev K — 80.

VI. — X. zvezek: Predpisi o razredbi in ureditvi ter o zlozbi zemljiš K 2 — 80.

XI. in XII. zvezek: Predpisi zoper okvaro poljščine za Kranjsko, Koroško, Gorisko, Istro, Trst in Štajersko K — 80.

XIII. in XIV. zvezek: Predpisi o notarskih pristojbinah in zapovedanih notarskih spisih K — 80.

XV. zvezek: Zupanstvom izročena opravila sodišč K — 40.

XVI. zvezek: Pristojbine o zapuščinah K — 80.

Povesti dr. Iv. Tavčarja.

Pet knjig. Cena broš. 13 K 50 vin., vez. 16 K 50 vin., s pošto 20 v. več.

Prava in nepravna ljubezen. Povest. Spisal Blaž Pohl. Cena broš. 1 K 60 v., vez. 2 K 50 vin., s pošto 20 v. več.

Prešernov album. Uredil Anton Aškerc. Cena 2 K 40 v., s pošto 2 K 60 vin.

Quo vadis? Zgodovinski roman H. Sienkiewicza. Cena vez. 5 K 50 vin., s pošto 30 v. več.

Rodbina Polaneških. Zgodovinski roman H. Sienkiewicza. Cena broš. 10 K, vez. 13 K, s pošto 20 v. več.

Rdeči smeh. Ruski spisal Leonid Andrejev, preložil Vladimir Levstik. Cena broš. 1 K 40 vin., vez. 2 K 40 vin., s pošto 20 v. več.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka. Spisal Sepetavec, 2 zvezka. Cena broš. 2 K 40 v., vez. 3 K 20 v., s pošto 20 v. več.

Slike in revolucije. Ruski spisal M. Arcašev. Cena broš. 1 K 60 v., vez. 2 K 50 v., s pošto 20 v. več.

Slovensko gledališče. Spisal A. Trstenjak. Cena 2 K, s pošto 20 v. več.

Slovensko-nemška meja na Koroškem. Spisal Ante Beg. Cena broš. 1 K 40 v., vez. 2 K 40 v., s pošto 20 v. več.

Socijalizem. Spisal V. Knaflič. Cena 4 K, s pošto 30 v. več.

Stara devica. Povest. Spisal J. Oblak. Cena broš. 60 v., vez. 1 K 60 v., s pošto 20 v. več.

Strahovalci dveh kron. Zgodovinski roman v dveh delih. Spisal Fr. Lipič. Cena broš. 2 K, vez. 4 K, s pošto 40 v. več.

Stiri ruske slike. Cena broš. 60 v., vez. 1 K 60 v., s pošto 20 v. več.

Trije mušketirji. Zgodovinski roman. Spisal A. Dumas. Cena broš. 5 K, vez. 6 K 80 v., s pošto 20 v. več.

Udovica. Povest iz 18. stoletja. Spisal I. P. Tomič. Cena 1 K 60 v., s pošto 20 v. več.

Uho in sluh. Poljudno znanstvena razprava. Spisal dr. Jos. Rakež. Cena 20 v., s pošto 30 v.

Undina. Povest. Francoski spisal André Thuewet. Cenr 90 v. s pošto 1 K.

Ustoličenje koroških vojvod. Spisal Ante Beg. Cena 30 vin., s pošto 40 v.

Vaška kronika. Povesti iz Dolenjske preteklosti. Spisal Ivan Lah. Cena broš. 1 K 70 v., vez. 2 K 70 v., s pošto 20 v. več.

Vinjeta. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 3 K 60 v., vez. 4 K 60 v., s pošto 20 vin. več.

V naravi. Izbrani spisi Frana Erjavca, uredil dr. G. Savojc. Cena 1 K 20 v., vez. 1 K 70 v., s pošto 20 v. več.

V študentovskih ulicah. Spisal Fr. Remec. Cena broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 v., s pošto 20 v. več.

Volja in moč. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 2 K, vez. 3 K, s pošto 20 v. več.

Za križem. Spisal Iv. Cankar. Cena broš. 3 K, vez. 4 K 50 v., s

Izpred sodišča.

Radeče. — Vzorna dušna pastirja. — Kaplan in fajmošter obsojena.

Pri okrajnem sodišču v Radečah so vložili Ignacij Flaš, posestnik iz Brezil, Ivan Majcen, posestnik, gostilničar in mesar v Šentjanžu, Al. Bec, posestnik na Kamencu, Franc Debevc, posestnik v Strašbergu, Nace Keber, posestnik na Gomili, Al. Pečnik, posestnik na Kamencu, in Ivan Bec, posestnik na Kamenškem, tožbo proti Vinkotu Kavčiču, kaplanu v Šentjanžu, zaradi žaljenja časti.

Dne 30. marca je pridigoval kaplan V. Kavčič v šentjanški cerkvi, da hočejo liberalci v Šentjanžu odpraviti iz šole križe in krščanski nauk, in je sploh zabavljaj na naprednjake, kar je mogel. Mož je popolnoma pozabil, da je na posvečenem mestu, katero mesto bi moralo biti vsaj njemu sveto, in da je to mesto samo za razlago božje besede, ne pa za politiziranje, posebno še tako na tak način, kakor zna kaplan Kavčič. Sploh je ta mož v zvezi z župnikom Ludevitom Bajcem tako nasilen, da so se župljani končno le že navečali njunih surovih napadov, in to ne samo raz prižnoco, marveč tudi v šoli in pri raznih spraševanjih.

Zgoraj omenjeni posestniki so vložili to-le tožbo: So dno znano je, da imamo šentjanški župljani večkrat prenašati različne napade od strani obtoženca. Ker bi radi dosegli, da bi obtoženec učil samo božjo besedo, 2 župljani pa postopal ljubeznivo, kakor to stori pravi dušni pastir in da bi se naselil v naši občini zopet mir, smo se podali mi zasebni obtožitelji v spremstvu še nekaterih drugih posestnikov dne 5. februarja t. l. v deputaciji k škofu Antonu Bonaventuri Megliču. Tam smo razložili svoje želje in zahteve.

Kavčič se je vsled tega norčeval iz župljanov in se je izrazil, da so šli petelin Kurenta pokopat v Ljubljano. Nekaj dni po 6. februarju je vprašal kaplan V. Kavčič javno v šoli sina Alojzija Beca, Franceta, kdaj je prišel njegov oče iz Ljubljane. Fant mu je rekel, da ne ve, ker je že spal. Kaplan pa je nato rekel: Morali so pozno priti, ker so Kurenta pokopavali. Povej očetu, če se jim je dopadlo, naj še drugo leto gredo.

To se je zgodilo v šoli v pričso vseh otrok.

Prvo nedeljo po Pepelnici je rekel kaplan pri drugi maši raz leco: Tisti, ki so šli v Ljubljano, so šli škofu lagat in nazaj grede so v vlaku preklinjali in zabavljali čez škofa. Tega zasmehovanja seveda farani niso več prenašali in so nasilnega kaplana ovadili.

Dne 6. aprila je ravno ta kaplan pridigoval raz leco, da ga vabi posredovalni urad k razpravi, da bi se tam kregal z liberalnimi harabami.

Prišlo je do razprave. Obtoženci so mu vse pod obtožbo stavljene točke do pičice dokazali in kaplan je krivdo deloma priznal, deloma pa tajil. V začetku razprave je poskusil celo dokaz resnice, da so župani škofa res nalagali. Toda, ko je uvidel, da je vse ligurjansko zavijanje zaman, je stisnil mož rep med noge in prosil odpuščanja. Označil je vse očitke kot stvarno popolnoma neutemeljene in neresnične, ter s tem samega sebe stigmatiziral za lažnjivca. Plačal je 50 kron za uboge v Šent Janžu in pravne stroške. Župljani so mu nato velikodušno odpustili, ker je mož morda zapeljal, drugi pa, ker so vpoštevali dejstvo, da je precej vdan pijači, kar farani prav dobro vedo.

Podobno obtožbo so dvignili omenjeni župljani tudi proti župniku Ludevitu Bajcu. Župnik je namreč ravno zaradi zgoraj navedene deputacije župljanov k škofu napadel pri velikonočnem spraševanju žene obtožencev in jih zasmehoval, češ, da so šli v Ljubljano Kurenta pokopat in drva žagat. Z nekaterimi deputati se je mož pri posredovalnem uradu poravnal in plačal 10 in 20 kron. Z omenjenimi obtožitelji pa je župnik Bajc poravnava odklonil, nakar je sledila tožba in obravnava.

Župnik Bajc je bil obsojen na sto kron in na povrnitev stroškov.

Tako gospodje, le tako naprej! Tako bodele kmalu ljudstvo spame-tovali, da ne bo več kot slepa kura in ponižna ovca sledilo vašemu gospodstvu in vleklo v svojo škodo vaš klerikalni jarem.

Posilstvo. — Porota v Ljubnem. Pred porotnim sodiščem v Ljubnem na Zg. Stajerskem se je vršila v četrtek obravnava proti 23letnemu delavcu Ivanu Vovku iz Lesca na Kranjskem. — Ivan Vovk je bil uslužben nekaj časa v Donavici, kjer je imel ljubavno razmerje s še ne 14 let staro hčerko svoje gospodinje. Razmerje je imelo posledice. Vovk je odšel na Nemško, plačeval pa je za otroka po 60 kron na tri mesece. Ko

se je vrnil v Avstrijo, so ga aretirali, uvedla se je preiskava zaradi posilstva nezrele deklice, kateri je sledila porotna obravnava v Ljubnem. Vovk se je zagovarjal, da mu je dekleta zagotavljalo, da je že 16 let staro, kar je on še bolj verjel, ker dekleta ni več obiskovalo šole. Porotniki so krivdo z 11 glasovi zanikali, nakar je bil Ivan Vovk oproščen.

Gospodarstvo.

— Dobavni razpis. C. in kr. vojaško oskrbovalno skladišče v Ljubljani je naznanilo Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da bo dobaviti 5400 neokovanih desk za postelje. Oddati jih bo do konca meseca avgusta t. l. franko vojaško oskrbovališče in sicer Maribor 600, Celovec 2000, Ljubljana 150, Gorica 1700, Trst 150, Pulj 800. Ponudniki si morajo preskrbeti izpravevala o soliditeti in dobavni zmožnosti. Pismene, s kolkom za 1 K kolekovane zapečatenе ponudbe je poslati najkasneje do 23. aprila t. l. ob 10. dopoldne neposredno c. in kr. intendanci 3. voja v Gradcu. Ponudbi je priložiti v posebnem ovitku 5% vadij. Natančnejše podrobnosti so razvidne iz dobavnege razpisa, ki se more v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani vpogledati.

Loterijski odbor efektne loterije

v prid slovenskim upodablajočim umetnikom vlijudno prosi, da imetelji srečk omenjene loterije blagovolijo najkasneje do 15. t. m. opoldne odposlati skupiček za prodane srečke ali pa dotlej vrniti neprodane srečke.

Rmečka pisarna narodno-napredne stranke

Vodstvo narodno - napredne stranke je ustanovilo v svojem tajništvu posebno kmečko pisarno, ki je na razpolago vsakemu naprednemu kmetovalcu za popolnoma brezplačni pouk v vseh političnih, upravnih, davčnih, pristojbinskih in vojaških zadevah. Izključene pa so zasebne pravne zadeve. — Pisarna bo poslovala za sedaj le pismeno in vsak napreden kmetovalec, ki je potreben kakršnegakoli pouka v zgoraj navedenih strokah, naj se obrne zaupno s posebnim pismom, kateremu je priloži 10 vinarso znamko za odgovor (ako se želi odgovor v priporočenem pismu pa 35 vinarso znamko) na: Kmečko pisarno narodno - napredne stranke v Ljubljani, Wolfova ulica 10. Ob sebi umevno je, da je pisarna na razpolago tudi naprednim kmetiskim županstvom.

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnici: Dne 6. aprila: Marijana Šilar, občinska uboga, 65 let. — Fran Rudolf Peklaj, rejenc, 4 dni. — Fran Grom, posestnikov sin, 18 let. — Alojzij Oblak, sin posestnice, 17 let. Dne 8. aprila: Marija Zima, mestna uboga, 72 let.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Nujno svarilo. Ali veste, da po kakovosti neprekosljive Stollwerckove mlečne karamele zaradi njih splošne priljubljenosti pod premmogimi, celo enako zvencečimi imeni ponarejajo? Proti takim manjvrednim izdelkom se varujete tako, ako pazite na to-le: Stollwerckove mlečne karamele so pristne samo takrat, ako je na vsakem bonbonu ime Stollwerck. Stollwerckove mlečne karamele se izdelujejo samo z najboljšim polnomastnim mlekom in so torej jako slastne in izredno redilne ter neutrpljive za turiste, športnike in na hripavosti trpeče.

Meteorološko poročilo.

april	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
10.	2. pop. 9. zv.	730.5 729.0	10.4 5.5	sl. jug sl. zah.	oblačno del. jasno
11.	7. zj.	727.3	4.5	brezvetr.	"

Srednja včerajšnja temperatura 9.6°, norm. 8.7°. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Redno in pravilno čiščenje kože na glavi,

o tem pač ni dvoma, je najboljši, najbolj naravni način, da si ohranimo lase zdrave in krepke. Ako za tako čiščenje rabimo kotranov preparat „Pixavon“, ne očistimo samo glave, nego tudi poživljajoče vplivamo na lasišče in rast las, kateri kotranov vpliv je znan že od nekdaj. Zares bi se bilo to izmivanje las s kotranom že zdavnaj vdomačilo, ako bi navadni kotran, ki smo ga doslej rabili v obliki

gostega in tekočega kotranovega mila, ne imelo dveh neprijetnih postranskih lastnosti. To je prvič neki dražji učinek in pa mnogim meznosni ostril vonj. Obe ti lastnosti obsegajo gotove sestavine navadnega sirovca kotrana, ki pa so jih pri Pixavonu odstranili na patentiran požlahtnjevalni način, torej imamo pri tem preparatu opraviti s koncentriranim čistim kotranovim učinkom, iz česar si tudi razlagamo naravnost presenetljive uspehe. Izrecno bodi poudarjeno, da je Pixavon edini brezbarvni in brezvonjavni kotranov preparat za negovanje las, ki se izdeluje iz zdravilnega igličastega kotrana, torej iz tistega kotrana, ki ga zdravilstvo edino priznava in da sedaj poleg Pixavona ni nobenega kotranovega mila, ki bi tako polno obsegalo ves kotranov učinek, pa bilo vendar brez neprijetnih postranskih učinkov surovega kotrana (zoprni vonj in dražljivost). Steklenica stane poltretjo krono in zadostuje na mesec. Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Vsi boljši moški in damski frizerji izmivajo lase s Pixavonom. 1014

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurz dunajske berze 11. aprila 1913

Maložniti posojila	Osnovni	Blagova
4% majevna renta	82.95	83.15
4 1/2% srebrna renta	86.—	86.20
4% avstr. krona renta	83.05	83.25
4% ogr.	81.95	82.15
4% kranjsko deželno posojilo	—	94.50
4% k. o. češke dež. banke	87.—	88.—

polino.		
Ljubljanske kreditne banke	418—	420 —
Avstr. kreditega zavoda	621'75	622'75
Dunajske bančne družbe	509 —	510—
Južne železnice	119 75	120 75
Državne železnice	707'90	708'90
Alpine-Montani	1023'75	1024'75
Češke sladkorne družbe	360'50	362'50
Zivnostenske banke.	266'25	267'25

Valute.	11.41	11.46
Cekini	117.90	118.10
Marki	95.55	95.70
Franki	93.80	94.—
Libri	253.25	254.25

Na svetu

Ze povsod poznajo izborno razkužilo lysoform (orig. steklenica 80 vin.) za umivanje rok in instrumentov, za vsakdanjo intimno damsko toaleta, dalje za vsake vrste odpravljanje duha, vendar

vlada

še povsod nevednost o tem, da izdelujemo tudi izborno razkužilo za usta, ki je znanstveno preizkušeno in učinkuje točno in zanesljivo. — To razkužilo za usta

lysoform s poprovo meto

se prodaja v 100 gramskih steklenicah po K 1.80. Malo kapljico v steklenico mlačne vode da izborno ustno vodo, ki takoj odstrani dihanje iz ust in konservira zobe. Silno izdatno, zatorej jako ceno. Ena steklenica zadostuje ob vsakdanji dvakratni rabi za okoli 3 mesece. Za grgranje pri nahu, vratnem katarju, kašljanju, izborno preizkušeno. Poučno in od odličnega zdravnika spisano brošuro o »Zdravju in desinfekciji« Vam pošlje kemik HUBMANN, referent »Lysoformwerke« Dunaj XX, Petraschgasse šte. 4, takoj gratis in franko.

Poizkusite enkrat!

Radi prezidave se ceno prodaj

brastova vežna vrata

250 m visoka, 130 m široka s kamenitnim okvirom, dalje 12 m litoželezne masivne ograje s kamenitim podstavkom. Poizve se Marijin trg št. 2. Ljubljana.

Razglednice

umetniške, in pokrajinske se dobe vedno v veliki izbiri v „Narodni knjigarni“ Prešernova ulica 7.

V. Parma Balkanska koračnica

za klavir

ki se je igrala že večkrat tudi v slovenskem dež. gledališču in ki je žela tako buren aplavz, da se je morala ponoviti, je ravnokar izšla v založbi

Narodne knjigarne.

Lobi se jo v vseh knjigarnah tu in na slovanskem jugu.

Cena K 1.20, s poštnino 10 v več.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1912.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod.

6-52 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

7-32 zjutraj. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

9-09 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-31 popoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

3-32 popoldne. Osebn. vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Dunaj.

6-35 zvečer. Osebn. vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Trbiž, Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

7-44 zvečer. Osebn. vlak, na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-00 po noči. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-23 zjutraj. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Jesenice, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždan, Prage, Linca, (Londona) Vlissingena, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Trz, Kranja.

3-59 zjutraj. Osebn. vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega, 9-51 dopoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Jesenice, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.

11-14 dopoldne. Osebn. vlak iz Gorice, Jesenice, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Trz, Kranja.

3-00 popoldne. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

4-20 popoldne. Osebn. vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenice, Linca, Celovca, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Trz, Kranja.

7-00 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenice z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Dunaja, Linca, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfeste, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).

8-15 zvečer. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenice, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Trz, Kranja.

9-13 po noči. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

11-33 po noči. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenice, Celovca, Beljaka, Kranja

Postaja: Ljubljana drž. kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-27, 11-50, 3-12, 7-15, (11-00 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41, 6-15, (10-30 ob nedeljah in praznikih)

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

17

16⁵⁰

Naši čevlji po kakovosti,
:: priležnosti in eleganci ::
prekose vsako konkurenco.

Zaloga slovitih „PALMA“
gumijevih podpetnikov.

874